

CHOP FEB 4 1964

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

V I E N Y B Ė

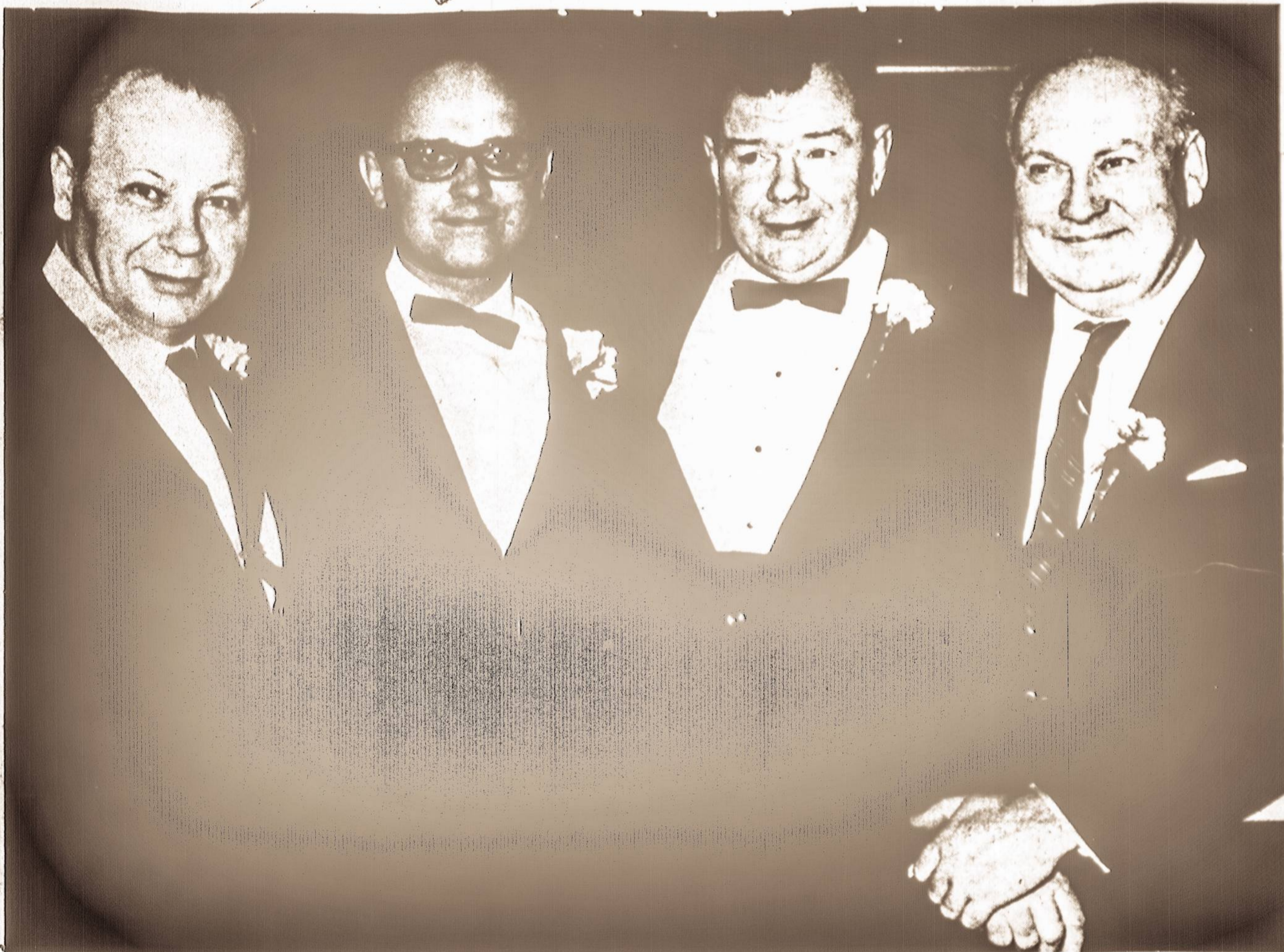
78 M. 4 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York

1964 M. SAUSIO (JANUARY) 22 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 20 C.

I-mąjį tūkstantį radijo programų atžymėjęs radijo direktorius Jokūbas Stukas (antras iš kairės) su savo štabu. Iš k. į d.: akt. Kazys Vasiliauskas, muzikas Algirdas Kačanauskas ir Jonas Valaitis. S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Tūkstantis radijo programų

Radijo programa, kuri savo žinomis iš Lietuvos gyvenimo, muzika, daina ir dailiuoju žodžiu, jau dvidešimt trečius metus apjungia Didžiojo New Yorko ir New Jersey, Conn. ir Pennsylvaniaios lietuvių, sausio 18 d. paminėjo savo sukaktį.

Tai buvo tūkstantąją Jokūbo Stuko vadovaujamos "Lietuvos prisiminimų" radijo valandos sukaktis.

Per 400 įvairių pasaulėžiūrų lietuvių sugūžėjo į šv. Jurgio salę Newarke pasveikinti Jokūbą Stuką ir jo radijo štabą bei pasidžiaugti pasiektais laimėjimais.

Ši šventė surengta kiek vėliau nei buvo pati sukaktuvinė programa, o per radiją tasai minėjimas buvo kaip tik numatytas tam šeštadieniui, kai visa Amerika ir pasaulis gedėjo tragiškai žuvusio prezidento Kennedy. Iš pagarbos velioniui minėjimas buvo atidėtas sekančiam šeštadieniui, o to vakaro programa kaip tik paskirta prez. Kennedy atminimui.

Tasai Jokūbo Stuko gestas patiko daugeliui lietuvių, kurie, kaip ir jis pats, moka gražiai suderinti savo

lojalumą Amerikai ir savo tėvų gimtajai Lietuvai.

Jokūbas Stukas, kuris radijo programą pradėjo dar jaunuolis būdamas, ir ja rūpinasi energingų savo tautiečių padedamas, šiuo metu yra vienintelis lietuviškos radijo programos vedėjas Didžiajame New Yorke ir New Jersey lietuviams. Prieš kiek metų yra buvusi visa eilė radijo valandų, jų tarpe ilgus metus išsilaikiusi Juozo Ginkaus programa, bet ilgai visi jos užsidarė.

Jam šiuo metu talkininkauja muzikas Algirdas Kačanauskas, aktorius Kazys Vasiliauskas ir visuomenininkas, žurnalistas ir biznesierius Jonas Valaitis.

Juos visus ir daugelį kitų artimų radijo talkininkų teko pamatyti kaip tik tame sukaktuviniame bankete. Jo programai vadovavo Alg. Kačanauskas.

Salia visos eilės sveikintimų, gautų raštu, kurie dėl laiko stokos nebuvo perskaityti, buvo ir asmeniškai atvykusių sveikintojų. Jų tarpe buvo vicekonsulas Anicetas Simutis iš Lietuvos Gen. Konsulato New Yorke, pirmasis tos radijo valandos vedėjas Jonas Giraitis,

Newarko par. klebonas prel. Ignas Kelmelis ir kt.

Meninę programą atliko solistai Irena Stankūnaitė ir Liudas Stukas, Vitalis Žukauskas su Alf. Petručiu ir Alg. Kačanausku pateikė nuotaikingų kupletų, o moterų trejukė (Eileen Kidžiūtė, Elena Kidžienė ir Edna Mackevičiūtė) padainavo su akordeonu. Vėliau buvo šokiai, grojant Prano Soroko-Johnny Leonard orkestrui.

Sukakties šventės nuotaką gerai apibūdino muzikas Alg. Kačanauskas, savo žodyje, atspausdintame minėjimo programoje ir pavadintame "1000 lietuviško radijo programų!" Tenai jisai šitaip kalbėjo:

"Malonūs "Lietuvos Atsiminimų" radijo bičiuliai:

Kai prieš 23 metus Jokūbas Stukas, tada dar jaunuolis, pradėdamas savo pirmąją radijo programą, prabilo per radiją lietuviškai, jis negalvojo, kad šiandien, jau būdamas profesorium, po 23 metų švęs tūkstantąją radijo programą. Jis ėmėsi šio darbo, norėdamas kuo plačiau paskleisti lietuviškąjį žodį. Ir žodis sklido oro bangomis! Šiandien Jūs

Tęsiama 2 psl.

MES

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Poetas Marcinkevičius Lietuvoje bene taikliausiai apibūdino Donelaičio vaidmenį mūsų tautos literatūroje: Buvo žodis, dabar – paminklas. Žodis gi buvo grynai savas. Firmas leidėjas L. Rėza 1818 m. sakė: "Niekio nėra skolinta iš svėtimų literatūrų." Pasak Korsako, čia buvo: "Milžiniškas kalnas, išskylęs tarp jo amžiaus katekizmo, giesmynų, pamokslų ir kitokių religinio pobūdžio knygų." Čia lietuvis valstietis (pagal Mortensenus – Rytų Prūsijon nusikraustęs žemaitis). Mykolaičio-Futino nuomone, "išsiskyrė to amžiaus literatūroje savo realizmu ir valstietiška pasaulėžiūra." Donelaitis buvo apdovanotas giliu poeto jautrumu. Venclova mano, kad jo žodžiai skamba "nepalaužiamu tikėjimu savosios tautos gajumu ir istoriniu optimizmu, kuris juokėsi iš skriaudėjų bei išnaudotojų, nes jį kurstė tikėjimas į liaudies didžiąją, vis tvinkstančią jėgą."

Akstinas, kuris dabartinėje Lietuvoje ypatinai kursto lietuvių minėti 250 metų Donelaičio gimimo sukaktį, bene faktas, kad ir šių dienų Lietuvoje yra "ponų" ir "muzikų", o ponai šiuos skaito "drimeliais" (kvailiais) ir todėl, vietinius atstumdami, visur lenda "tautų draugystės" šukiu ponauti. Salomėja Nėris 1943 m. rašė: "Karžygiu mes Donelaitį šiandien minim, Kurs laimėjo didžią kovą mums, Priešas kirto kumštį geležinėm, O jisai kalbos gimtosios gražumu." Kal-

Tęsiama 4 psl.

LIETUVIAI KALIFORNIJOJE

Los Angeles. Šiais metais lietuvių parapijos rekolekcijos bus nuo kovo mėn. 1 d. iki kovo 8 d. imtinai.

Misijos pradėdamos 40 val. atleidais, kurie baigsis kovo 3 d.

Misijos baigiasi kovo 8 d. šv. Kazimiero, bažnyčios patrono švente, kuri šiais metais, kadangi išeina per rekolekcijas, teturės tik religinę dalį, minėjimo-koncerto salėje nebus. Šv. Kazimiero šventė ir rekolekcijos bus užbaigtos Kantata, septyniais Kristaus žodžiais nuo Kryžiaus. Ją atliks parapijos choras su pakelstu solistų sąstata.

Rekolekcijų vedėjas bus vienas lietuvių Jėzuitų, žymus pamokslininkas ir jauniosios kartos lietuvių Jėzuitų provincijos Chicago j narys.

* Juozas Aftukas, Yucaipa, Calif., sunkiai serga Long Beach Veteranų ligoninėje.

* Kazys Motušis, Elenos Mockus-Motušienės vyras, atvyko iš Kanados į Los Angeles. Jie neseniai susituokė Kanadoje. Elena Los Angeles turi grožio salioną, o Kazys Motušis Kanadoje vertėsi importo bizniu.

* Jurgis Varnauskas, seniausias kolonijos lietuvis, 95 metų, gavo kraujo į galvą įsiliejimo priepuolį ir savo žmonos, vaikų ir marčios slaugomas palengva namuose taisos.

* 15 metų sukaktis. Šiemet suėna 15 metų, kai veikia Los Angelės šv. Kazimiero Parapijos Seštatadieninė Mokykla. Ji buvo įkurta kun. kleb. J. A. Kučingio 1949 m. Ši sukaktis planuojama plačiai paminėti.

* Elena Požėrienė, gavusi žinią, kad Toronte, Kanadoje, sunkiai susirgo jos mamytė, skubiai išvyko ją aplankyti. Sausio 15 d. motina mirė.

* Vasario 8 d. šv. Kazimiero bažnyčioje Moterystės Sakramentą priims: Apolinaras Šajus su Vida Ona Stasaityte ir Romualdas Ant. Petrauskas su Gražina Karazijyte.

* Lūcijus Nefas, iki šiol tolokai gyvenęs nuo lietuvių bažnyčios, prieš kelias dienas užpirkė visai arti keturių miegamųjų puikų namą. Nefas augina penkis mokyklinio amžiaus vaikus, kurių trys lankys liet. parapijos mokyklą. Su Nefais kartu gyvena ir dvi Nefienės tetos.

* Stasys ir Marija Domkai kartu su savo trim dukrom iš Lenkijos atvyko į Los Angeles. Jų atvykimu rūpinosi brolis Paulius Domkus, kuris nuo seniau čia gyvena ir verčiasi mažu restorano bizniu. Domkai dar 1958 m. buvo Lietuvoje ir daug išgyveno visokių vargų ir nelaimių. Ir Lenkijoje gyvenimas po komunistų valdžią buvo sunkus. Ištrūkę iš vargo, nors dar be darbo ir savos pastogės, džiaugiasi pasiekę Amerikos krantus.

Sausio 11 dieną Onos Mikuckienės iniciatyva ir namuose buvo surengtas Domkams įkurtuvių vakaras, į kurį susirinko būrys žmonių ir šiuos naujakūrus taip apdovanojo, kad dovanoms pavežti reikėjo kelių automobilių ir susirinkusieji sudėjo per porą šimtų grynais. Losangeliečių nuoširdumu Domkai buvo sujaudinti iki ašarų.

Dvi Domkų dukrelės pradėjo lankyti liet. parapijos mokyklą.

* SLA kuopos vakaras bus sausio 26 d., parapijos salėje. Bus gražus vaidinimas ir vaišės.

* Užgavėnių vakaras, rengiamas tautinių šokių grupės, bus vasario 8 d. parapijos salėje. Daugiau informacijų teikia p. Ona Razučienė, grupės vedėja. Visi, kurie dalyvaus šiame jaunimo vakare, savo išleistu centu parems -- grupės kelionės išlaidas į New York, kur jie dalyvaus Tautinių Šokių Festivalyje, Pasaulinėje parodoje.

* Stasys ir Valerija Barauskai su savo dviem vaikučiais Alydu ir Daina atvyko iš Toronto, Kanada, į Los Angeles gyventi ir įsikūrė Glendale, Calif. Barauskai savo persikėlimu yra labai patenkinti ir apsirūpino darbais. Vaikučiai pradėjo lankyti liet. Seštatadieninę Mokyklą.

* Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 46 metų sukakties minėjimas Los Angeles mieste yra rengiamas Amerikos Lietuvių Tarybos vasario mėn. 16 d. sekmadienį, šia tvarka: 10:30 val. šv. Kazimiero bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos su pritaikintu pamokslu už žuvusius dėl Lietuvos laisvės, 12:15 val. parapijos salėje minėjimas. Pagrindinę kalbą pasakys prof. dr. Pranas Padalis, iš Phoenix, Ariz. Meninė dalis bus ypatingai graži, dalyvaus parapijos choras ir kt.

William Reynolds, Carter Savings and Loan Assn. viceprezidentas, sveikina Jokūbą Stuką "Lietuvos atsiminimų" radijo šventėje. Carter bankas nuo 1945 m. remia radijo kultūrinę programą. S. Narkėliūnaitės nuotrauka

TŪKSTANTIS RADIO PROGRAMŲ

Atkelta iš 1 psl.

Čia, gausiai susirinkę, tai patvirtinate.

1000 valandų -- programų. Bet kiek 1000-čių, ne 1000-čių, bet 10,000-čių valandų reikėjo praleisti šį tūkstantį valandų paruošti? Tai gali pasakyti tik pats Jokūbas Stukas.

Per šį laikotarpį radijas matė ir gero ir blogo. Bet, kai per tą patį laiką kitos lietuviškos radijo valandos gimė ir mirė, "Lietuvos Atsiminimai" tūkstantį kartų be pertraukos lankė Jus, mėlonūs bičiuliai, primindami Jums Jūsų ir Jūsų tėvų kraštą, Lietuvą.

Jokūbas Stukas savo sugebėjimų dėka mokėjo suburti tūkstantčius bendra-

darbių, kas šią radijo valandą padarė Didžiojo New Yorko, New Jersey, Connecticut ir Pennsylvania lietuviams įdomią ir būtinai reikalingą.

Šiandieną, žvelgdami į nueitą kelią, dar labiau burkimės apie Jokūbo Stuko vadovaujamą "Lietuvos Atsiminimų" radiją ir linkime jam sėkmingai tęsti šį nelengvą darbą, o antrą tūkstantį valandą atšvęsti laisvoje Lietuvoje! Ir remkime šį artimą kiekvieno lietuvių širdžiai darbą!

* Viktoras Užupis, teisininkas, visuomenininkas, katalikų veikėjas, sulaukęs 55 m. amžiaus, gruodžio 28 d. mirė šv. Mykolo ligoninėje, Toronte.

V. Tysliavienės organizuojama

Pavasario EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

PER W. RASK - RASČIAUSKO VADOVAUJAMĄ

Wide World Travel Agency

9727 S. WESTERN AVENUE, CHICAGO, ILL. Tel. BE 3-1104, GA 2-0640

iš New Yorko išskrenda 1964 m. balandžio 6 d.

KELIONĖS MARŠRUTAS BUS PASKELBTAS ARTIMIAUSIU LAIKU. BUS LANKOMASI BRIUSELYJE, MASKVOJE, 7 DIENOS VILNIUJE, PARYŽIUJE IR KT.

Norintieji lankytis Varšuvoje, Romoje ar Londone prašomi pranešti.

Kaina vienam asmeniui - \$969.40

(Vykstant tarp gegužės 1 ir rugsėjo 30, kelionė apie 400 dol. brangiau)

PADENGIA KELIONĘ LĒKTUVŲ Į ABI PUSES, VIESBUČIUS, MAISTĄ (išskyrus Paryžiuje), SUSISIEKIMĄ SOSTINĖSE, VIZAS.

Susidarius grupėi iš 15 ar daugiau asmenų, už kelionę bus nuolaida.

REZERVUOJANT VIETĄ ĮMOKAMA 100.00 RANKPINIGIŲ. Čekiai išrašomi Wide World Travel Agency ir siunčiami į

VIENYBĖ, 192 Highland Blvd. Brooklyn 7, N. Y.

Prašome kreiptis į Vienybę ir kitais ekskursijos klausimais.

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EV-rgreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISUNAI

Įvairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

LIETUVIŠKOJE CHICAGOJE

* MUZIKAS JUOZAS BERTULIS viešėjo Kalifornijoje, kur aplankė savo šeimos narius bei kitus artimuosius.

* PABALTIJO TEISININKŲ-ADVOKATŲ LYGOS vadovybėje yra šie lietuviai: Charles P. Kal-pirm., Stasys Gečas — vykd. sekr., Pr. Šulas — patarėjas, J. Dainauskas — narys jaunimo reikalams.

* FELIKSAS PALUBINSKAS Illinois universitete Urbanoje sėkmingai apgynė dizertaciją ir gavo daktaro laipsnį. Jis šiuo metu dėsto prekybos mokslus Idaho un-te.

* NEVISI Chicagos lietuviai Naujuosius Metus pradėjo sėkmingai. Kitus nelaimės užpuolė net Naujųjų Metų sutikimuose — baliuose. Tokių nelaimingųjų tarpe buvo

ir Chicagos ateitininkų ballaus rengėjai, kurių Naujųjų Metų sutikimo puotą policija uždarė tuoj po 12 valandos, kadangi salėje rado daug "įsilinksminusių" nepilnamečių.

* DAIL. JUOZAS PAUTIENIUS buvo plačiai aprašytas "Cicero Life" laikraštyje. Aprašymas kartu su Amerikiečių-Lietuvių Dailininkų Sąjungos parodoje premiją laimėjusių paveikslu "Žmonos portretu" tilpo pirmame puslapyje.

* VL. GRIGAITIENĖS, Lietuvos operos buv. solistės, minėjimas yra rengiamas kovo 8 d. Jaunimo Centre.

* ALRK Federacijos organizuojama religinio meno paroda bus atidaryta kovo 7 d. šv. Kryžiaus parap. salėje, 4557 So. Wood St.

SLA 301-tos kuopos Ciceroje valdyba tikrina 1963 metų apyskaitą. Iš kairės sėdi: S. Paulauskas, M. Ramanauskas, A. Dočkus, K. Deveikis, K. Genis. Nuotraukoje nesimato: V. Bigelio, J. Ciniko, E. Šulaičio. E. Šulaičio nuotr.

SLA 301 KUOPOS VEIKLA

Susivienijimo Lietuvių Amerikos 301-ą kuopa Ciceroje turėjo metinį pajamų — išlaidų patikrinimą. Buvo rasta, kad per 1963 metus iš narių mokesčių gauta \$4,649.83. Iš šios sumos \$141.50 liko kuopos reikalams, o kiti persiųsti į centrą. Iš parengimų turėta \$130.60 pelno. 1963 m. gruodžio 31 d. kuopos kasoje buvo \$205.04.

-- 301-ą kuopa mėnesinius susirinkimus turi kiekvieno mėnesio pirmąjį trečiadienį. Jų pradžia 8 val. vak.; vieta Liberty pastato rūsyje, 1401 So. 49 Ct.

-- Kuopos valdybą vis labiau įtraukiami naujieji ateiviai, kurie užima senųjų vietas. Taip pat kuopos narių tarpe yra nemaža naujų ateivų, nors jų galėtų būti žymiai daugiau. Dabar kuopa turi 150 narių.

Išrinkta valdyba

LB Cicero apylinkės susirinkime įvykusiame sausio 12 d., išrinkta nauja apylinkės valdyba. Į ją pateko: V. Galvydis, J. Arštikys, J. Končius, K. Koliene, Pračkaila, L. Nauskas, V. Zalatorius. Buvo rinkta ir revizijos komisija, kuri atrodo taip: J. Kazlauskas, S. Ingaunis, J. Bobinienė.

Prieš susirinkimą buvo poeto K. Donelaičio minėjimas. Jo metu paskaitą skaitė rašyt. Benys Babrauskas, o K. Donelaičio kūrybos paskaitė J. Cijūnienė. S.

Ar pajudės iš inertizmo?

Lituanistikos Instituto prezidentūra perėjo į rytus, į Washingtoną. Rytuose daug lituanistikos profesūros, būrys Washingtono, būrys Philadelphiaje ir keli New Yorke.

Kitaip sakant, Lituanistikos Instituto prezidentūra ištraukta iš Chicagos (dr. P. Joniko) ir atiduota Washingtonui (dr. J. Ballui). Uždaviniai tos organizacijos žinomi, tik lieka laukti, kurie darbai bus atlikti, ar bus mūsų lituanistai mokslaviriai pajudinti iš inertizmo?

Sakoma, kad profesorai pavargsta prie knygos ir atsikvėpdami kortomis pa-

lošia, o kad dvasioje (profe) nekiltų nerimo, tai degtinės nugaria.

Laikas praeina pakenčiamai, bet lituanistikai darosi nepakenčiama. Žmogus klausia, ką kuris mokslo vyras parašė.

K. A. GIRVILAS

* Vilniaus akademinio ir operos teatro kolektyvas perėtų metų pabaigoje buvo išvykęs gastralių į Maskvą. Kremliaus Suvažiavimų rūmų scenoje jis parodė tautinius baletus — J. Juzeliūno "Ant marių krantų" ir E. Balsio "Eglė žalsėję karalienė". Taip pat buvo parodytas Delibo baletas "Silvija" ir S. Prokofjevo opera "Meilė trimis apelsinams." Kaip vilniškė spauda rašo, vilniečių menų maskviečiai labai palankiai sutikę, o baigiamojo koncerto pažūrėti buvo atvykęs ir Chruščėvas su žmona ir kt. Sovietų Sąjungos pagrindiniai laikraščiai, kiek matyti iš ištraukų Vilniaus spaudoje, nepagalbėjo komplimentų lietuvių menininkams. Rašė specialistai, teatro žinovai, aktoriai.

J. Banaitis, kultūros ministras, Tiesoje rašydamas, kad "sėkmė įpareigoja", sako, kad "...Sėkminga kūrybinė ataskaita Maskvoje, be džiaugsmo pasiektais laimėjimais, kartu ir įpareigoja." Tu įpareigojimų tarpe mini ... bendradarbiavimą su tarybiniais kompozitoriais

Grace Hartigan, Pousette-Duart, Helen Francken Thaler ir d. k. Temple Fund ir aukso medalį laimėjo Stuart Davis; 2000 dolerių premiją Paul Burlin;

Paroda tęsis iki kovo 1 d. Dail. K. Zoromskio paveikslas kataloguotas 210 numeriu.

Jokubo Stuko radijo valandos sukakties šventėje sveikintųjų buvo iš arti ir iš toli. A. Dragūnevičius (kairėje) jam linki sėkmės Hartfordo, Conn., radijo programos vardu. Dešinėje — Alg. Kačanauskas, apačioje — J. Stukas ir jo sužadėtinė Lioreta Kaselytė iš Chicagos.

S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Dailininkas K. Zoromskis neeilinėje parodoje

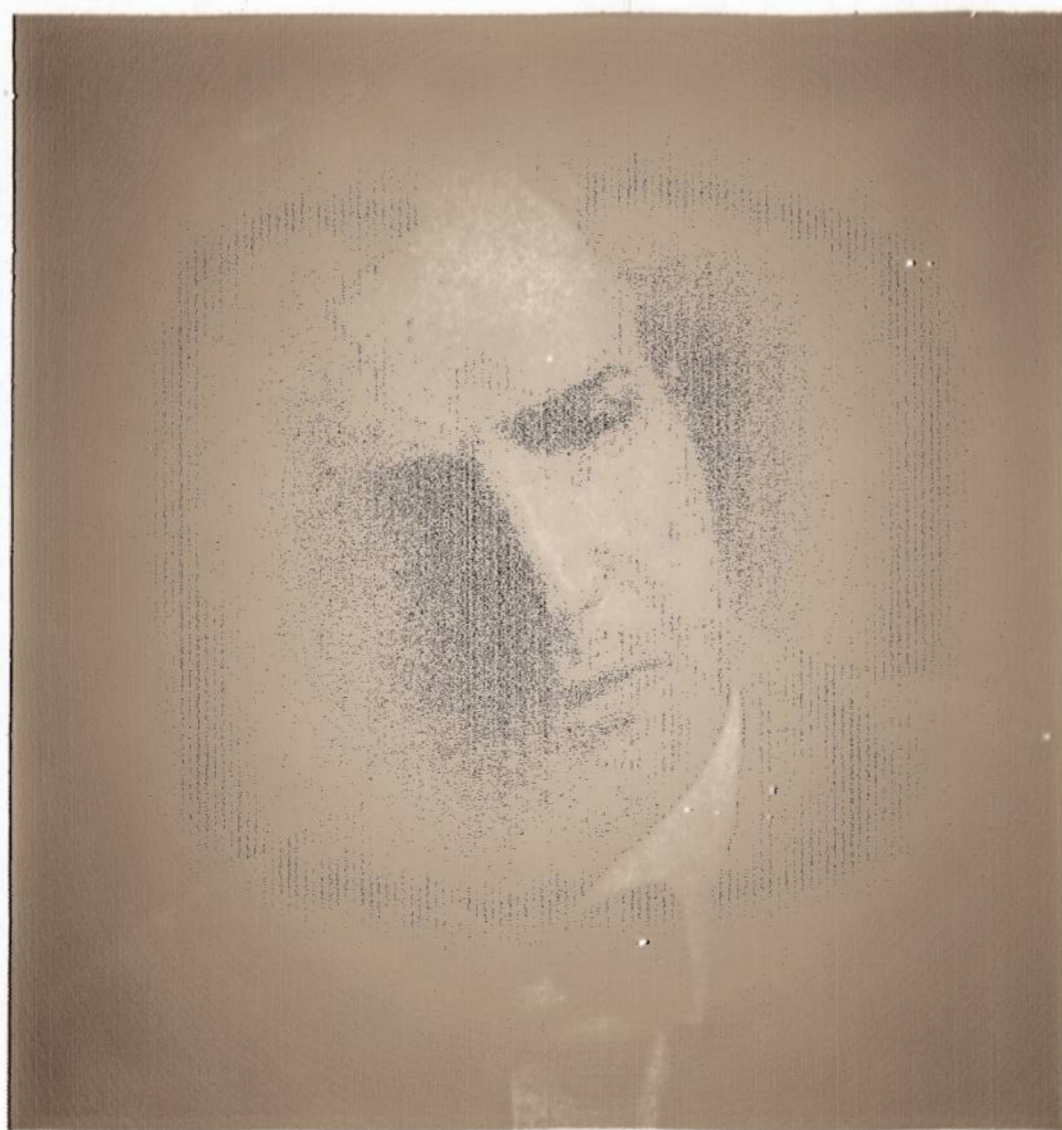
Dail. K. Zoromskis dalyvauja visos Amerikos Tapybos ir Skulptūros 159-toje parodoje, kuri atidaryta sausio 15 d. Philadelphiaje, The Pennsylvania Academy of the Fine Arts patalpose.

Pennsylvania Academy parodos Amerikoje laikomos labai aukšto lygio parodomis — Pennsylvania Academy yra Philadelphia miesto centre, Broad and Cherry gatvių kampe.

Šios, 159-tosios parodos organizavimas buvo pradėtas 1963 m. rugsėjo mėnesį. Mažiau žinomi dailininkai buvo kviečiami per spaudą prisijungti pavyzdžius iki spalio 1 d. Žinomus dailininkus Jury komisija surinko per tų dailininkų galerijas ir jų studijas.

Dėl tapybos buvo padaryti 64 vizitai ir pasiūsta 186 paraginimai; dėl skulptūros 28 vietai ir 105 paraginimai.

Spalio 1 d. pradinė Jury komisija jau turėjo 4761 tapybos ir 2452 skulptūros pavyzdžius. Taigi, virš septynių

Dailininkas K. Zoromskis

tūkstančių darbų iš mažiau žinomų dailininkų.

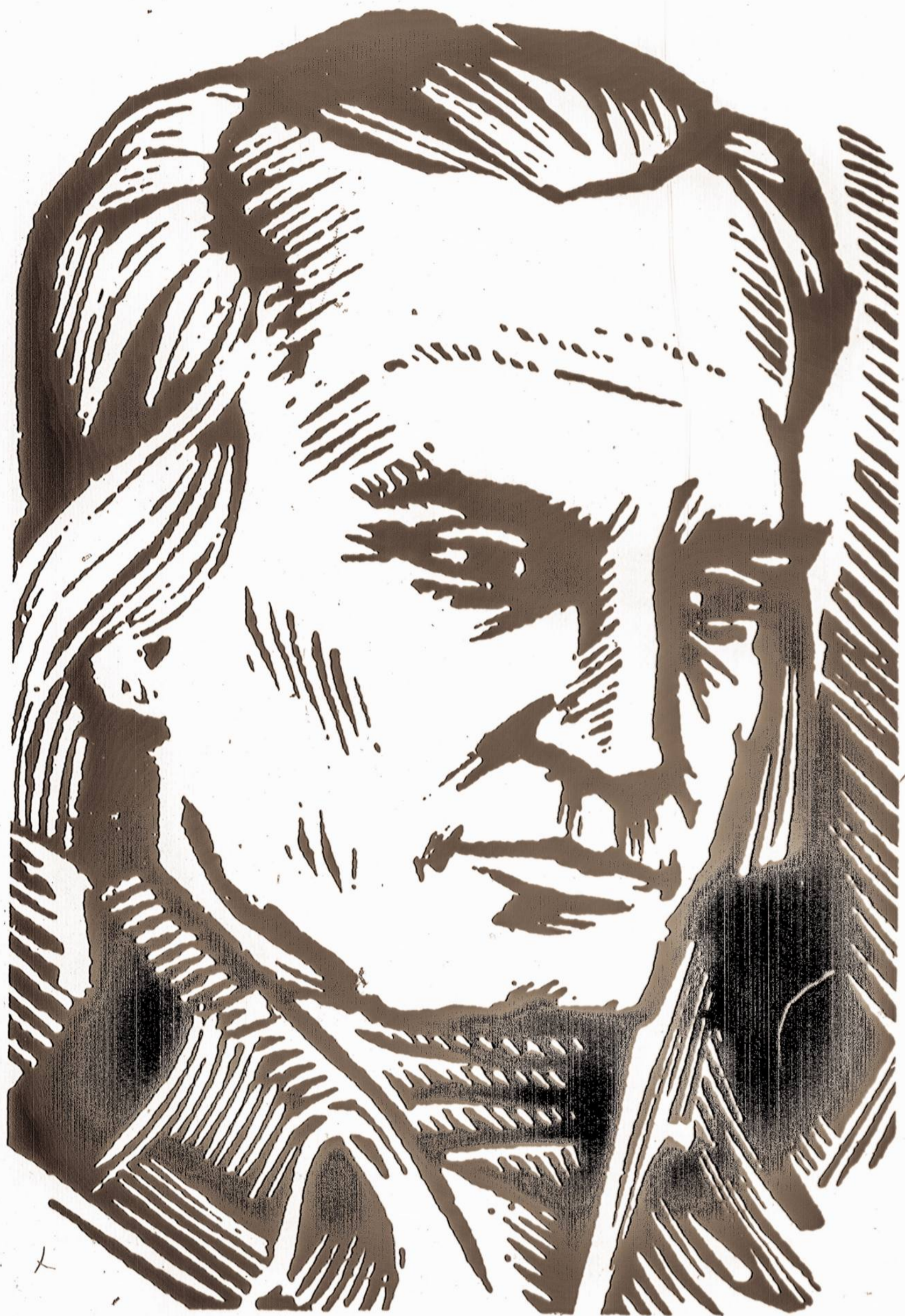
Iš to skaičiaus buvo parinkti 316 tapybos ir 130 skulptūros darbų svarstyti galutinai parodos Jury komisijai. (Į tą skaičių neįeina kvietieji).

Gruodžio 19 d. parodos Jury komisija rado tinkamais šiai parodai 52 tapybos ir 41 skulptūros darbus. Į šį 52 skaičių pateko ir mūsų dail. K. Zoromskis.

Su šiuo laimėjimu dail. K. Zoromskis yra pirmasis lietuvis tapytojas, patekęs į visos Amerikos parodą visoje 159 Pennsylvania Academy parodų istorijoje.

159-toje parodoje dalyvauja iš viso 285 dailininkai su 285 darbais (tik po viena darbą kiekvienas). Tame skaičiuje yra 192 kvietieji ir 93 praėję pro parodos Jury komisiją.

Iš pačių didžiųjų parodoje dalyvauja: Jacques Lipchitz, Ben-Shahn, Stuart Davis, de Kooning, Sam Francis, James Brooks, Marca-Relli, Diebenkorn, Will Barnett, Theodore Roszak, Joan Mitchell,

KRISTIJONAS DONELAITIS

DAIL. V. VALIUS

DONELAIČIO 250 METINĖMS

Aplinka, kurioje gimė dainius

K. DOVEIKA

„Akys jau stipsta, ir per daug gausūs darbai prislegia sielą... Dažnai po darbų našta beveik be sąmonės suklupdavau. Kuo metų skaičius ir darbų našta didėja, tuo labiau išsenkam. Lapkričio gale jau dvidešimt trečiuosius savo tarnybos metus užbaigsiu. Visko mačiau, daug iškentėjau...“

Šiuos liūdno gyvenimiškos patirties kupinus žodžius 1766 metais vienoje bažnytinio archyvo knygoje įrašė Tolminkiemio parapijos protestantų bažnyčios klebonas Kristijonas Donelaitis. Jis praleido čia didžiulę gyvenimo dalį ir sukūrė įžymiąją savo poemą „Metai“. Tas kūrinys padėjo tvirtus pagrindus grožinei lietuvių literatūrai, o pačiam poetui nupelnė lietuvių literatūros klasiko vardą. Ilgainiui poema pasidarė plačiai žinoma ir už Lietuvos ribų.

Storas praeties dulkių sluoksniš dengia atskirus K. Donelaičio gyvenimo knygos lapus. Skurdokos žinios mus tėra pasiekusios apie poeto asmenį, daug baltų dėmių ir jo kūrybinėje biografijoje. Poeto amžininkai neparodė kiek daugiau dėmesio nei jo asmeniui, nei jo kūrybai, todėl gausenčių autentiškų duomenų apie jį neišliko. Kam tada galėjo ateiti į galvą labiau susidomėti to nuošalaus bažnytkaimio klebonu, kuris nei su tuometine spauda, nei su žymesniais visuomenės bei kultūros veikėjais kokiu nors glaudesnių ryšių nebuvo užmezgęs.

Tyliai ir vienodai slinko Donelaičio dienos Tolmin-

kiemyje: uoliai atliekamos pareigos, kasdieninių darbų, vargų ir rūpesčių kupina buitis, nedažnos kuklios pramogos artimesnių draugų būrelyje, reikalai su baudžiavos nualintais būrais. Nuošalumo ir vienuodumo įspūdį stiprino net gamtovaizdis: neužmatomų laukų ir krūmokšniams apaugusių ganyklų platybės, tolumoje dunksanti gūdi Romintos giria, kuri net XX a. pradžioje dar buvo užėmusi keliasdešimt tūkstančių hektarų, srauniai pro šalį vinguriuoją Romintos, Juodupės ir Šventainės upeliai, šen bei ten iškylančios nedidelės kalvos, kur-ne-kur išsismėtę skurdūs baudžiaininkų kaimeliai. Tokioje tad aplinkoje turtingos poetinės sielos dvasininkas polsio ir vienatvės valandėlėmis imdavosi kūrėjo plunksnos ar įvairių mechanikos darbų, grodavo, komponuodavo, tuo pajvairindamas pilką savo gyvenimą, išliedamas susitelkusius kūrybinius polėkius, atverdamas savo vidinį pasaulį, atskleisdamas dvasinius pergyvenimus.

Tur būt, kiekvieno žmogaus gyvenime būna tokių momentų, kai jį apima noras stabtelėti, atsigręžti ir apžvelgti nueitąjį kelią, apmąstyti to kelio vingius. Būta tokio momento ir K. Donelaičio gyvenime. 1773-1774 metais jis atidžiai peržiūrėjo keletą dešimtmečių bažnytinės knygas, gausiai primargino jose pastabų bei įrašų, paliko savotišką autobiografiją, pavadinantą „Visokios patikimos žinios mano būsimam įpėdiniui...“ ir skirtą būsimam Tolminkiemio bažnyčios klebonui. Papildžius šią paties poeto medžiagą kai kuriais jo amžininkų liudijimais ir vėlesnių Donelaičio biografų surankiotais duomenimis, prieš mūsų akis iškyla iš liaudies gelmių kilusio, iš jos savo stiprybę sėmusio ir į liudį vėl sugrįžusio šviesaus ir tauraus poeto paveikslas.

Rytų Prūsijoje, netoli Gumbinės (dab. Gusevo), nedideliame Lazdynėlių kaime laisvo valstiečio Donelaičio šeimoje pirmąją Naujųjų, 1714, metų dieną gimė sūnus Kristijonas, vienas iš gausių tos šeimos palikuonių. Yra žinoma, kad, be Kristijono, Donelaičiai turėjo dar 3 sūnus ir 3 dukteris. Tad naujagimis valstiečio šeimai buvo nauja burna. O ją maitinti nebuvo jau taip lengva, nes valstiečiai Rytų Prūsijoje tuo metu gyveno nepaprastai sunkiai.

Įsigalėjus šalyje absoliutinei monarcho valdžiai, kuri visaip rėmė feodalinių dvarų savininkus-junkerius, valstiečiai labai dažnai prievarta būdavo šalinami iš ūkių, o jų žemės atitekdavo dvarams. Tokie valstiečiai, likę nedideliuose žemės sklypuose, virsdavo baudžiaininkais arba dvarų kumečiais. Visa vykdymo valdžia priklausė dvarų savininkams, nes jie paprastai eidavo ir vietos policijos viršininkų, ir taisyklų pirmininkų pareigas. Feodalai dvarininkai ir karališkųjų dvarų valdytojai -- amtmonai, dvarų polici-

Tęsiama 10 psl.

Tęsiama 10 psl.

Būti nebūti, rūkyti nerūkyti?

Kaip prieš Šekspyro Hamletą stoji klausimas būti nebūti, prieš daugelį Amerikos lietuvių „rūkory“ stovs rūstus rūkyti nerūkyti akivaizdoje medicinos mokslapatikėtinų, nedviprasmiškai įrodžiusių, kad rūkymas kai kuriems atima sveikatos. Mūsų amžius toks, kad visi nori „nervus raminti“ — vienai cigaretėmis, kiti chemikalais.

Velionis Kleofas Jurgelionis, sakoma, palikęs 230 pu-

slapių savo poezijos rinkinį. Nežinoma, ar čia ir jo labai mėgtami vertimai persų Omaro Kajamo? Ar išleis kas? Juk dar neišleista poeto Julio Bantulo palikimas,

Iš Lietuvos pas sūnus į Iselin, N. J., atvyko 72 metų motina Veronika Kolaitienė, buvusi Amerikos lietuvė, kuri 1938 m. pardavusi ūkį Indianoje, su vyru grįžo gyventi Lietuvon ir ties Ukmergėje pirko pavyzdinę ūkį. Bolše-

vikai jį nusavino, o savininkus išgrūdo Sibiran, iš kur grįžo tik prie Chruščevo. Vyras mirė prieš 4 metus.

Ginklanešis Draugas jau atsiliepė į šv. Tėvo kvietimą siekti, virš visko, talkos. Sako: JAV politika turi būti būti pagrįsta ryžtingais žygiais („ofenzyva turi būti reali“) — priversti Sovietiją „pasiitraukti iš Lietuvos.“ Tik tada prezidentas Johnsonas bus „geras, išmintingas“

Amerikos užsienio politikos vykdytojas.

Lietuvių Fondas jau turi 400 aukotojų, prižadėjusių \$100,000. Norima pasiekti milijoną.

Buvusio Alberto vardu Karaliaučiaus u-to profesorai (apie 100) susisipietė Goettin-gene, kur subūrė Arbeitskreisą tirti ir spausdinti Prūsijos (mažosios Lietuvos) istoriją. M. Gelžinis Naujienose klausia: Ką darome mes? Kiek žinome, nagi neparemiame leidimą žurnalo „Mūsų Pajūris“ ir stūmiame Bendruomenę, kuri galėtų puikiai užlaikyti Lituanistikos Institutą, į bargždžią politikos darbą. Beje, mūsų katalikai trūkstasi (kitus lietuvius pamiršdami) apie savo Mokslų Akademiją. Vienu žodžiu, visur žydi puiki „vienybė“ lietuvininkų! Ilgai institutą vedęs dr. Jonikas pasitraukė, išrinktas Puzinas atsiskakė vietą užimti, pakviesta pasakų rinkėjas ir žinovas prof. Balys, kuris kalbama, kratosi žmogus su žmogumi santykių su pavergtu lietuviu Lietuvoje.

Kai kuriuos Amerikos miestus lankė Sovietijos grafikų paroda, kurioje buvo rodoma ir lietuvių V. Jurkūno raiziniai (Būstu nelžėja, Jurate ir Kastytis, ir Neringoje) ir jo sukurtas Donelaičio portreto raizynas. A. Makūnaitė

Tęsiama 10 psl.

Iš kairės ir iš dešinės

Atkelta iš 4 psl.

VLIKo grupių pasisakymai nuteikia liūdinal. Jie žino, bet ir visi tai žino, kad laisva Lietuvos valstybė būtų nepalyginti geresnis sprendimas už Maskvos valdomą. Labai gaila, bet, atrodo, vlikininkai toliau nieko nežino.

VLIKo ir laisvinimo klaida greičiausia yra štai kur: partijos tinka ne laisvinimui organizuoti, bet laisvoje valstybėje rietis dėl valdžios, siekti savų programų įgyvendinimo. O išlaisvintos Lietuvos reikalui mūsų partijos net ir programų neturi. Negi galima vadinti programomis tuos skambius sūkius, nieko bendro neturinčius su Lietuvos realybe?

IDOMYBIŲ BEIEŠKANT

Tarybinis literatūra ir menas labai neįdomus. Jeronimas Cičėnas ir klausia:

— O kas „įdomėliau“? Negi Tėvynės balsas?

Šitai užklaustas, radau reikalo ieškoti ir aiškinti.

Tėvynės balsas irgi neįdomus. Norėčiau pasiūlyti ką nors apie akušeriją. Bet ir čia vadovėlis prasideda žodžiais lyg iš Literatūros ir meno:

— Partija ir vyriausybė nuo pat Tarybų Lietuvos susikūrimo pirmųjų dienų kreipia nepaprastą dėmesį į motinos ir kūdikio globos bei apsaugos reikalus (J. Neniškis, Akušerės darbas, Vilnius, 1954 m.).

Tokiu būdu apsisostime prie kas mėnesį išeinančio žurnalo Mūsų sodai. Čia ir apie sodus ir apie daržus, apie daržoves ir gėles, apie bites. Tarybinės propagandos ne tiek daug, bent tikrai mažiau už Literatūrą ir meną. O kas norėtų dažniau pasidilginti tarybine propaganda, tiems praverstų Agitatorius (eina kas davaitę).

Kas bando gyvenimo dėsnius nustatyti vien iš literatūros ir meno, tas daro klaidą: literatūra ir menas yra žmonių kūryba, bet ne žmonių gyvenimas. Nusibodo žiūrėti į gabų Jeronimą, į tarybinį gyvenimą bežiūrintį pro netaisyklingą literatūros ir meno prizmę.

JUNGTINĖS TAUTOS DAUGINA KĖDES

Tose salėse, kur dar prieš nepilną mėnesį aidėjo pasaulio kraštų atstovų kalbos pasaulio taikos, saugumo, gerovės ir kitais klausimais, ten dabar negalima apsiklausyti nuo elektrinių gražtų dūzgių, plaktukų stuksenimo ir kitokio įvairaus bldesio.

Posėdžių salės, kartu ir su pačia didžiąja — Generalinės Asamblėjos sale, pagrindinai pertvarkomos. Didžiumoje jau išardytos grindys, nuplėšiant nuo jų minkštus, bet jau gerokai padėvėtus kilimus, nuimti stalai ir kėdės, rengiantis paruošti vietas naujai padidėjusios tarptautinės organizacijos nariams.

Kai salės buvo statomos prieš daugiau kaip dešimt metų, organizacija turėjo vos 51 narį, gi dabar bendras skaičius jau pasiekė 113 ir dar nežada baigtis.

Siekiant organizacijos universalumo, atelityje laukiama, kad skaičius vis didės, o jam didėjant, mažėja esamas plotas, nes kiekvienas narys turi turėti sau reikalingą vietą posėdžių salėse. Delegacijoms vietos atsirado spaudai ir publikai skirtos vietos sąskaiton. Ypač publikos galerijos Asamblėjos pilnaities salėje dabar gerokai nukentės. Ligšiol ten buvo publikai skirta du aukštai, o spaudai apie 230 vietų tarp publikos ir delegatų.

Didėjant delegatams vietos pareikalavimui, tapo užimta spaudos galerija, o spauda keltama į ligšiol publikai buvusias skirtas kėdes.

Šiaip Jungtinėse Tautose dabar ramu. Priešais jų rūmus pusrutuliu plevėsuoja jau 113 vėliavų, iš kurių dvi — Zanzibaro ir Kenijos ten tebėra vos nuo gruodžio 16 d. popietės, kada tos dienos rytiniame posėdyje Generalinė Asamblėja plojimu patvirtino Saugumo Tarybos rekomendaciją priimti tas dvi Afrikos valstybes.

Naujieji metal prasidėjo gerame ženkle, nes anot gen. sekr. U Thant, 1963-iejį atnešė "žymią pažangą", siekiant tarptautinės įtampos sumažinimo.

Savo naujametiniame sveikinime U Thant suminėjo, jo nuomone, tuos įvykius, privedusius prie šitos "pažangos". Tai tarp Washingtono ir Maskvos nustatytoji "hot line", dalinė atominių bandymų sustabdymų sutartis, ir du pagrindiniai Generalinės Asamblėjos žingsniai erdvės tyrimo srityje.

Pereitoji gen. asamblėjos sesija, kuri buvo prasidėjusi pernai rugsėjo 17 d., savo darbus užbaigė gruodžio 17 d., per tas 92 posėdžiavimų dienas išsėmusi visą savo darbotvarkę net iš 86 punktų.

Ta sesija, tarp kitų dalykų, nutarė praplėsti ir kai kurias tarybas, dėl ko dabar atsirado reikalias dabar pradėti sallių pertvarkymą. Didvalstybės, kaip, pvz. Sovietų Sąjunga, arba balsavo prieš tą padidinimą, arba susilaikė, kaip, pvz., JAV, bet didžiama, arti 100, ėjo už padidinimą. Tokiu būdu buvo priimta rezolucija, siūlantį papildyti JT Chartą, kad būtų padidintas Saugumo Tarybos narių skaičius iš 11 iki 15 ir Ekonominės ir Socialinės Tarybos skaičius iš 18 iki 27.

Sesija, kurioje kalbėjo visa eilė žymių asmenybių, jų tarpe ir du JAV prezidentai (prez. Kennedy ir prez. Johnson), pirminio — Venesuelos atstovo Carlos Sosa Rodriguez nuomone, praėjusi beveik be šaltojo karo žymių.

Jis pabrėžė, kad šįkart buvę kur kas daugiau abipusio supratimo ir kompromisų.

Ten, kur aidėjo pasaulio delegatų kalbos... JT Generalinės Asamblėjos salėje dabar vyksta kėdžių dauginimas, kad sutilptų visi 113 narių ir būtų vietos netrukus ateinančioms naujoms valstybėms. Priekyje kabelis, kuriame telpa vienos, subėgančios į lygiagrečius vertimo taškus.

UNATIONS nuotrauka

A. Griecių

SATYRINĖ TRIJŲ VEIKSMŲ KOMEDIJA

VEIKĖJAI

BURBULIS - kolūkio "Plačiuoju vieškeliu" pirminkas
 PUTRIUS - buhalteris
 ŽVYNIŪTĖ - zootechnikė
 NAVICKAS - kolūkietis
 KIMSA - kolūkietis
 PENIMIS - spekuliantas
 DUNDA - draugas iš rajono
 ŠOFERIS
 BOBELĖ - su pieno skardinėmis
 PASTRIGA - šefuojančios organizacijos atstovė
 MAGDALENA - vištinkė
 BRONISLAVAS - kolūkietis
 Kolūkiečiai ir kolūkietės

ANTRAS VEIKSMAS

ANTRAS PAVEIKSLAS

Tęsinys

Navickas. Prikąsiu, draugas pirminke, prikąsiu. Kai nebereikės loti, tai ir prikąsiu. O šįkart tai gal rimtai, be juokų pasitartume, ko gi čia mums' imtis kolūkiui pagaliau ant kojų statyti?

Burbulis. Apsileistu be tavęs, toklo išminčiaus... Rasiu, su kuo pasitarti.

Navickas (užsidėdamas kepurę). Tai ir mes rasim, su kuo pasitarti. (Eina prie durų)

Burbulis. Ordinių įsigeldi! Medalių! Tokiems ordinių dar nieks nekala.

Navickas. Ordinių gal nekala, bet šluotas tai jau riša. Burbulis. Kokias šluotas? Kokias šluotas?

Navickas. Šitokiems vadovams iš kolūkių šluoti. (Eidamas pro Putrių) O tamstelė, ponuliu, kolūkiečiams darbdienius jau suvedei?

Putrius. Tai kad man kiti svarbūs darbai...

Navickas. Pusė metų žmonėms darbdieniai nesuskaičiuoti... Viskas svarbu, tik tas nesvarbu... (Išėina)

Putrius (išsigandęs). Tai kas dabar bus, draugas pirminke?

Burbulis. Kas bus! Kas bus! Bus tas, kad iš tavęs tik šlapia vieta liks.

Putrius. Tai kas čia aš, draugas pirminke... Mikroskopiška bakterija. Kad tik iš tamstos liktų vieta sausa...

Burbulis. Veržiasi, žaltys, į mano krėslą. Dabar tai teks mums rankoves pasiratyti.

Putrius. Raitysimės, draugas pirminke. Rankoves pasiratyti tai nesunku.

Burbulis. Arba jis mane suės, arba aš jį. Už ką jį galimą prigriebti?

Putrius (samprotaudamas). Jei taip prieš kokį dešimt metų, tai nereikėtų galvos laužyti... Mes jį tuojau suraitytume...

Burbulis (supykęs). Ek tu! Prieš dešimt metų dar aš ir kitą būčiau pamokęs, kaip tokiu nusikratyti... Tu man patark, kaip dabar, o ne prieš dešimt metų. Ar kartais jis neturi per daug prisirėžęs sodybinio sklypo?

Putrius. Rodos, ne... Kad va, kai siūlei kolūkiečiams žemės, kiek kas nori, kad kiaules už kolūkį augintų, tai Navickas neėmė.

Burbulis. Mat, šėtonas! Jis jau tada man spąstus spendė! Palauki Sugalvosim. Dar pavarvės jam ašaros per apivarus!

Putrius. Tai gal kokią burnelę, draugas pirminke? Kad aiškesnės būtų mintys.

Burbulis. Ko dar klausai? Duok šen.

Putrius atsidaro spintą, įeina Pastriga, atsineša siuvamą kostiumą. Putrius stato butelį atgal.

Pastriga. Sveiki. Užsivilk, draugas pirminke. Pamačiusiu, pritaikysiu.

Burbulis (nepatenkintas). Galėjai ne darbo valandom. Gaišini.

Pastriga. Jei aš jus šefuoju, tai šefuoju visokiom valandom.

Burbulis apsivelka švarką.

Burbulis. Medžiaga brangi. Kad nebūtų gėda ir drabužį užsivilkus.

Pastriga (pritaikydamas švarką). Drabužį ar šliokį, ar tokį užsivilkus, niekada ne gėda. Gėda tik nusivilkus, jei iki nuogumo.

Mykolas Sluckis žengia į dangų

EDVARDAS ŠULAITIS

Rašyt. Mykolas Sluckis (kairėje) su *Svyturio* žurnalo atsak. redaktoriumi, rašyt. Alfonso Rieliausku netoli Mokslo ir Pramonės muziejaus Čikagoje. E. Šulaitis nuotr.

“Laiptai į dangų?
Cha-cha!”
“Taip, laiptai į dangų...
Kiekvienas žmogus gali tu-
rėti laiptus!”

Tokias eilutes pasikalbėjimo tarp “buržuazų” senio Indriūno ir komjaunuolio Jauniaus nuotrupas Mykolas Sluckis naudoja kaip motto savo naujausioje knygoje “Laiptai į dangų” (Leidėjas—Valstybinė Grožinės Literatūros Leidykla, Vilnius, 1963 m.)

Savo literatūrinę karjerą pradėjęs kaip kūrinių jaunimui autorius, “Laiptai į dangų” romanu M. Sluckis parodo savo kūrybinį subrendimą. Pats dar, palyginti, jaunas vyras (gimęs 1928 m. Panevėžyje), Sluckis jau spėjo gerai įsitvirtinti Lietuvos rašytojų administracinėje (neturėdamas nė 30 m. amžiaus jau buvo Lietuvos tarybinių rašytojų sąjungos valdybos sekretoriumi) bei kūrybinėje sferose (išleista apie 20 jo knygų).

Mykolas Sluckis, be abejo, yra vienas stipriausiųjų jaunosios Lietuvos rašytojų kartos narių. Gimęs neturtingoje šeimoje, prieškariniais laikais neturėjo palankių mokslinimosi sąlygų kaip daugumas jo kolegų, tačiau vėlesniais metais (nacių valdymo laikais iš Lietuvos buvo pasitraukęs į Sov. Sąjungą) Sluckis spėjo įsigyti aukštąjį išsilavinimą.

Dabar, skaitydamas “Laiptus į dangų” jauti, kad čia rašo žmogus, tapęs rašytoju “ne iš bėdos,” bet asmuo, kuris turi ką pasakyti ir moka kaip išsireikšti. Nors ir būdamas žydų kilmės, Sluckis puikiai naudoja lietuvių kalbą ir gerai pažįsta lietuvius, yra tapęs neatskiriamas Lietuvos gy-

ventojų šeimos narys. Žinoma, jo pasaulėžiūra yra skirtingo pobūdžio negu daugelio iš tų jo amžiaus žmonių, kurie perėjo tremtinio kelią ne Sov. Sąjungoje, o Vakaruose ir vėliau pasiliko užsieniuose. Tačiau čia jau ne jo kaltė, jeigu jis rašo, tai, ką jaučia, ką diktuoja jo širdis, rašo taip, kaip dabar galvoja didžiuma šių dienų Lietuvos jaunimo.

Prieš kelis metus turėjus su juo ilgoką pasikalbėjimą Čikagoje (čia jis viešėjo su Lietuvos rašytojų, žurnalistų bei kitokių darbuotojų grupe), teko pajusti jo tvirtą įsitikinimą į socialistinės sistemos pranašumą ir neatrodė, jog jis kuria kam nors pataikaudamas, kaip gal kai kas iš čia gyvenančiųjų galvoja. Jis tada kaip tik buvo užsiminęs apie planuojamą romaną, vaizduojantį klasių kovas pokario metais Lietuvoje. Iš to, kaip matome, išsivystė naujas romanas — “Laiptai į dangų.”

Ką gi mums pateikia šis romanas? Atsivertę romano aplanką skaitome:

“Romane vaizduojamas aštrus konfliktas sudėtingomis pokario klasių kovos sąlygomis. Iš esmės gera, bet naivoką romantiką susiduria su rūsčia tikrove, kuri buvo prieštaravimų plėšimoje vidutiniojo valstiečio šeimoje 1948 metais. Veiksmas — dramatiškas, kupinas įtampos ir skaudžių peripebijų. Išyra vaizduojama šeima, pakertamos jos senos šaknys, nuskyla priešiškos sausšakės, o jauni metūgiai, patyrę nemažą išbandymų, tiesiasi į naujo gyvenimo saulę. Siužeto dramatiškumą, sunkius skirtingos kilmės jaunuolių išgyvenimus nulemia klasių kova, klastingos buržuazinių nacionalistų užmačios, o taip pat, deja, asmenybės kulto (Stalino valdymo, E.S.) laikotarpiu pasireiškęs nepastikėjimas žmonėmis...”

Romane netrūksta idiliškų, sentimentalių vietelių, kurios nėra būdingos “socialistiniį realizmą” išpažįstantiems autoriams. Štai, scena, vaizduojanti buvusio buržuazų” Indriūno dukros Ramunės ir komjaunuolio Jauniaus intymią meilę:

Tęsiama 10 psl.

Bus daugiau

Prof. Kazys Pakštas, didysis lietuviybės šauklys, prieš trejetą metų atsiskyręs su šiuo pasauliu. Jo šviesus atminimas pasiliks ilgai gyvas lietuvių širdyse, bet jo žemiškieji palikai užmiršti. Ateitininkų sendraugių iniciatyva, sudarytas parinklo komitetas ir atsikreipta šiuo adresu: “Pakštas Fund” 16870 Stoepele, Detroit, Mich. 48221. V. Mažello nuotrauka

Sėja ir piūtis

Atkelta iš 6 psl.

Burbulis. Man svarbu, kad būtų pagal madą.
Pastriga. Sluvu kaip Paryžiu.
Burbulis. Tai gal visą kolūkį jau apsiuvai? Ar greit baigsi mus šefuoti?
Pastriga. Kur taul Per tą sėjos kampaniją pasiuvai aštuonis naujus, du išverčiau, o galo dar nematyti. Klientai eina ir eina. Pas Magdalena slapstausi, tai tik ta ir apgina. Ir čia šilaužte atšliaužiau, kaip per karą fronte. Kad nepamatytų. Rankovlių užteks tokio ilgumo?

Smarkiai atsidaro durys. Moteris apsidairo ir, pamačiusi Pastrigą, sušunka: “Va kur įsiai!” Į raštinę sugriuva būrys kolūkiečių: moterys su audeklų gabalais, maža mergaitė. Bronislovas atsineša pasiūtą kostiumą.

I kolūkietė. Netvarka, draugas pirmininke! Bent kartą sulaukėm naudingo šefo, tai ir tas jau uodegą papūtęs bėgti!

Pastriga griežia Putriaus stalą ir atsiveria kertėje

Pastriga. Nelįskit! (Iškėlęs skaitytuvus) Užmušit! Invalidų pridarysiu!
II kolūkietė. Ką tu čia muši, ką tu čia muši... Minkštos tau blauzdos su mumis muštis.
Mergaitė (bliuana). Man suknelės nebeprasūsi...
I kolūkietė. Nebliauk, pasiūs, kur dėsisi nepasiuves.

II kolūkietė. Pasiūs, jei norės gyventi.
I kolūkietė. Bronislova, trauk jį iš už stalo!
Pastriga (pastalėje). Nelįskit! Kraujuos maudysitės! Bronislovas. Meistrai, nebūdyk. Juk andai aš tave ant savo pečių atnešiau, o tu...
Pastriga. Šaukit miliciją!
II kolūkietė. Bronislova, čiupk jį už sprando!
Bronislovas (ramina moteris). Palaukit, palaukit... (Pritūpęs, Pastrigai) Man tik pataisyti. Gatavą pirkau, neapsižiūrėjau, kad kreivai guli.
Pastriga. Eikit pas savuosius! Ar maža jums siuvėjų kolūkyje?!

Balsai: — Tai juk ir tu nevetimas. Mūsų šefas!
— Ir mes norim puoštis kaip mieste.
— Traukim jį iš po stalo ir veskim prie mašinos!

Burbulis. Ko jūs čia sulindot? Čia ne sluvykla.
I kolūkietė. Kur ta jo sluvykla?
Burbulis. Mieste. Pramkombinate.
I kolūkietė. Žinom, žinom mes tą krabinatą! Mėnesį vaikščioj, kol priima, metus vaikščioj, kol pasiuva.

Pastriga (su šlokiu tokia viltimi išsisukti). Dabar tai tik atneškit. Tuoj pasiūsims. Galiu net persižegnoti, kad tuoj pat!

II kolūkietė. Jei dabar tu čia, tai ir tas tavo kambriatas čia. Siūk čia pat, velnie!

I kolūkietė. Kodėl kitiems pasiuvo, o mums ne? Ir mūsų tie patys pinigai. Bronislova, imk jį už smakro.

Bronislovas. Palaukit, palaukit. Be triukšmo. Reikia organizuoti, gaspadoriškai. (Paima Pastrigą už pažastų, ištraukdamas) Reikia mandagiai kalbėti su žmogum.

Pastriga (templamas iš po stalo). Draugas pirmininke! Smurtas! Savatė jūsų teritorijoje!

Bronislovas (ištraukęs Pastrigą pastato ant kojų). Kultūringai reikia su žmogum. (Paėmęs už atlapų, papurto) Tai kaip? Susitarsim? Geruoju dirbsi visuomenei naudingą darbą, ar reikės švietimo?

Pastriga. Aliarmuokit į rajoną, draugas pirmininke! Bronislovas. Neškimės. Jis pratęs nešiojamas. (Užsiverčia ant pečių, nešasi)

Pastriga (išnešamas). Draugas... pirrrr... I kolūkietė. Susitvarkėm, ačiū dieviui. Tik jis, nevidonas, kokią naktį ims ir pabėgs.

II kolūkietė. Kur jis pabėgs! Visuose keliuose pastatysime vyrus su vėzdais... (Išėina)

Putrius (puola prie telefono). Draugas pirmininke, ar šauksim rajoną?

Burbulis. O kam?

Putrius. Tam šefui vaduoti.

Burbulis. Nešokinėk. Kolūkiečiai vėl sakys, kad jų poreikių nepaisom. Tegu atsigrėbia. (Pažiūri į duris) Daugiau, tur būt, niekas nebeatsivilks.

Burbulis guviai atidaro spintą ir ieško reikiamo butelio. Įeina Žvyniūtė. Burbulis atšoka nuo spintos. Ruteliai sužvanga, krinta ant grindų.

Burbulis (tėviškai). Buhalteri, galgone! Prisistatei visokių savo butelių, nė prie spintos negalima prieiti!

Putrius (pašoka). Atsiprašau, atsiprašau...
Burbulis. Ką draugė zootechnikė apie mus pagalvos! Susitrink tą savo tarą ir neškis!.. Ir kad daugiau man to nebūtų.

Putrius (rinkdamas butelius). Nebebus, nebebus, draugas pirmininke... (Išėina)

Burbulis (paduodamas ranką Žvyniūtei). Pašėlė tie žmonės. Tik nuleidai akis, žiūrėk — ir netvarka.

Žvyniūtė. Tai jau netvarka...
Burbulis. Gerai, kad atėjai. Visą dieną laukiu.

Žvyniūtė. Aš jau čia buvau, tik tamstos neradau.

Burbulis. Buvai? Reiškia, prasilenkėm. Bėgu šen, bėgu ten... Sėskis. (Susėda) Visų pirma norėjau padėkoti už signalą.

Žvyniūtė. Kokį signalą?

Burbulis. Dėl tų klaučių. (Kaip iš laikraščio) Faktai pasitvirtino. Padėtis ištaisyta. Kaltininkai nubauti. (Atsidusęs) Tų trūkumų tai, žinoi, vis dar pasitaiko... Kovoji, kovoji... Nebepajėgi žmogus vienas visko nė aprėpti. Gerai, kad tamsta pasignalizavai. Ačiū. Signalizuok ir toliau.

Mano apsilankymas Lietuvoje

Fotografas Eugenijus Macius, padėjęs vilnuoti Vilniuje ir Kaune, savo aparatą smarkiau paleisdavo į darbą, kai tik pasitaikydavo gražesnės merginos. Lietuvaitės, kurias praeivių tarpe mačiau Laisvės Alėjoje, tikrai gražios. Čia vaikštinėdama, ne kartą apgailestavau, kad kartu su manim į Lietuvą

Laisvės Alėjoje 1962 m. gruodžio 31 d.

negalėjo atvykti mano sūnus, kaip jo Tėvas visuomet buvo norėjęs.

Eugenijus Macius Juozuku labai domėjosi, vis klausdavo ar moka lietuviškai kalbėti, ar norėtų pamatyti Lietuvą.

- O, taip. Juozukas Lietuvą giliai myli, - Maciui pasakojau. - Savo Tėvo ir senųjų gimtuojų kraštu jį taip pat susižavėjo, kai pamatė Salomėjos Narkėliūnaitės filmus iš jos apsilankymo Lietuvoje 1961 m. vasarą. Kad būtumet matę, kokla gilla meile jį dirbo dieną, naktį, pritaikydamas lietuvišką muziką prie jos filmų... Ar galite įsivaizduoti, kaip jį džiugins pamatęs vaizdus iš mano vizito Lietuvoje? Ar žinote koks brangus atminimas jam liks iš jo Tėvo laidotuvių Rasy kapinėse, kuriose jį negalėjo dalyvauti?

Macius su Juozuku beveik vienmečiai. Abu gimę 1940 m. - Macius sausio 9, o Juozukas - sausio 12 d. Iš karto mačiau, kad jėdu būtų buvę artimi draugai ir daug bendros kalbos būtų turėję, ne tik apie filmavimą, merginas ir "twistą", bet ir lietuviybės klausimais.

- Būtų gerai, jei apsilankytumė Amerikoje, - vaikštinėdama po Laisvės Alėją Maciui kalbėjau. - Ten suvesčiau su pačiomis gražiausiomis lietuvaitėmis...

Iš pokalbių patyriau, kad jį susirinkęs kitokių, nevisai palankių žinių apie Amerikos lietuvių jaunimą. Girdėjęs, kad lietuvaitės išteka už kitataučių ir su lietuviais nebendrauja. Be to, Helsinkyje dalyvavę jaunuoliai, kurie susitiko su lietuviais iš Amerikos, į Lietuvą grįžo pasipiktinę, tokius "jaunuolius" sutikę, skundėsi, kad juos įžeidinėjo.

- Turbūt įvyko koks nors nesusipratimas, - Maciui aiškinau.

- Tikras nesusipratimas, - jį atsakė, - įeigu atsiuntėt "jaunuolius", kurie jau nuplikę...

Nors mūsų atstovai iš Amerikos vyko į Helsinkį, norėdami užmegzti ryšius su Lietuvos jaunimu, bet tikrumoje teįrodė, kaip ryšių neužmegzti... Be reikalo buvo išleista nemaža suma pinigų, tik nežinia iš kieno kišenės...

GRĮŽTAME Į VILNIŲ

Pafilmaavę įdomesnes vietas Kaunas, sėdome į automobilį ir skubinomės sugrįžti į Vilnių dar su dienos šviesa. Nors dar daug kur norėjau pavaikščioti, bet mačiau, kad jei ilgiau uždešiu, tai ir aš pavėluosiu į tradicinį naujametinį "La Traviata" spektaklį Vilniaus operoje.

Scena iš Mocarto komiškos operos "Visos jos tokios", pastatyta Vilniaus Valst. Operoje. Dainuoja jaunesnės kartos solistės (dešinėje) L. Šalčiūtė ir T. Šlankauskaitė. Opera turėjusi didelio pasisekimo.

Privažiavę Kauno jūrą, ten, kur pastatyta milžiniška elektros jėgainė, neiškentėm iš automobilio neišlipę. Vaizdas pasakiškas. Nemuno jūra visa užšalusi ir kaip čia gražul - Ar tikėjotės ką nors panašaus Lietuvoje pamatyti, - mane klausė.

Tikrai, ne. Kiek toliau privažiavome garsiąją Elektrėnų jėgainę, kuri į darbą buvo paleista dar man nespėjus sugrįžti į Ameriką. Čia išdygęs naujas Elektrėnų miestelis. Visame rajone baltuoja moderniškai pastatai.

Ką pasakys lietuviui Amerikoje, galvojau, tokius moderniškus namus Lietuvoje pamatę, ypač tie, kurie savo tėviškę tebeįsivaizduoja tokią, kokią paliko prieš 50 ir daugiau metų. Dar dešimtmečiui praėjus ir Lietuva savo veidą visai pakeis, nes ir dabar jau visoje aplinkoje matosi fabrikai, o ne ūkiai.

Kelias į Vilnių - puikus. Nė čia trukdo trafikais, nė kitokios kliūtys. Automobilui dideliu greičiu skubėjant į Vilnių, ne kartą pagalvojau apie Dan Kuraitį, kodėl jį rašė rokią klaidingą informaciją, kad keliai Lietuvoje esą blogi?

Juk ir amerikiečiams svarbu žinoti teisybę, kas iš tikrųjų vyksta dabartinėje okupuotoje Lietuvoje. Tad koks tikslas meluoti? B. D.

Autobusu po plačiąją Amerika

Pabaiga

VINCAS KALVELIS

Dabar čia viskas vėl atstatyta, o turistai gali pamatyti senoviškų traukinių, vežimų, Town Hall, na, ir buvusiose aukso kasyklose iš nuo kalno bėgančio upelio įdomu pasisemti vandens su aukso blizgučiais. Ir aš kelis blizgučius iš to vandens parsivežiau namo kaip prisiminimą.

Kalifornija patiko man savo gamta ir kitom įdomybėm, pavyzdžiui, Disneyland. Ir ko aš ten nemačiau! Gražioj upėj plaukioja senoviškas laivas "Mark Twain", submarinai, senoviški traukiniai, įvairios kitos atrakcijos, kurios kasdien sutraukia tūkstantinę minią. Buvau ir Hollywoode prie kinų teatro ir pamačiau tą šaligatvį, kur visi žymūs aktoriai turi įspaudę cemente, savo rankų ir kojų įspaudas ir įrašę savo vardus.

San Francisce buvau apsisostojęs trim dienom. Ir čia buvo ko pamatyti. Pirmiausia ilgasis tiltas "Golden Gate", iš Oakland vykstant į San Francisco. Čia netrukus ir "Muir Woods", kur seniausi ir storiausi raudonmedžiai. Be galo buvo įdomu tuos medžius pamatyti, o ir bendrai gamtos vaizdai labai gražūs. Sekantis sustojimas buvo Salt Lake City, Utahoje, prieš

tai važiuojant per druskos ežerą. Nesimatė jokių medžių, tik šalia kelio baltą lapai.

Kadangi buvo laiko, tai išėjau su miestu susipažinti. Įdomiausia buvo, kai vienu atveju priėjau prie gražaus parko ir pamačiau ant vartų užrašą "No smoking". Einu toliau, daug gėlių, daug gražių pastatų. Vienas man atrodė panašus į bažnyčią, tik žiūriu ir nematau kryžiaus. Pasirodo, tai mormonų maldos namai. Iš įdomumo įėjau į vidų.

Apie dvidešimt jaunų žmonių, matyt, kolegijų studentai vienas po kito kalbėjo, aiškindami jų tikėjimo tiesas. Jie pripažįsta Kristų, skelbia lygybę ir artimo meilę, gelbsti vieni kitiems, bet nepripažįsta kryžiaus; jų kunigaigai ir misionieriai nenešioja uniformų ir atbulų kalnietų. Salt Lake City yra mormonų judėjimo centras.

Pagalčiau į Yellowstone parką. Tai buvo mano sena svajonė. Kelias į jį buvo labai įdomus. Aukšti kalnai, miškai, pakelėse matyti stirnų, elnių, meškų. Tos, nelyginant ubagės, kal tik sustoja automobiliai, tai ir karliai ant jų, prašydamos saldumynų. Parko prižiūrėtojai prašojms nieko neduoti, kad nepersitėstu.

Pačiame parke vaizdai neišpasakyti. Negali atsišėbėti, kaip gelzeris kas valandą šauna verdantį vandenį į viršų, apie 150 pėdų aukštumo, o ir visame parke, kuris užima 60 mylių kvadratinį plotą, iš žemės eina garai, vanduo burbuliuoja, kunkuliuoja.

Iš čia važiuojame į Cody, Wyo. tarpukalniams. Autobusas dažnai sustoja, mums aiškinamos vietos, kalnų vaizdai. Vienur ant kalno buvo matyti nelyginant senas automobilis ir atrodė, kad jame sėdi žmogus. Aiškino, kad būk tai Henry Ford. Kitur vėl žiūrime, ant kalno, lyg ant stalo padėtas puodas, pavadintas "Devil's Tea Pot". Dar toliau ant kalno vaizdas, pavadintas "šventu miesteliu". Ir tikrai, atrodo, lyg matytųsi bažnytėlė, žmonės prie namų ir kt.

Pačiame Cody vakare ėjome pasižiūrėti Rodeo. Koubojai, virvėmis gaudė bulius ir jodinėjo ant arklių; kurfė greičiau pagauna bulių ar ilgiau išsilaiko ant laukinio arklio, gauna prizą.

Iš čia važiuojame per Colorado, Nebraską, kur matėme neapsakomus plotus žemės, apsėtos kukurūzais ir kt., daug galvijų, taipgi privažiavome milžiniškus javų ir amunicijos sandėlius. At-

Vincas Kalvelis Meksikoje.

gal į New Yorką važiuojame per Chicagą ir Clevelandą. Kelias ilgokas, bet įdomus. Liepos 14 d. jau buvau vėl New Yorke.

Sugrįžau nė kiek nepavargęs ir kellone labai patenkintas. Tik gaila, kad nedaug turėjau progos susitikti su aplankyty vietų lietuviams.

Hollywoode besilankydamas, buvau užėjęs į Lietuvos dienų leidyklą, ten mane gražiai sutiko, o Ant. Skirius man padovanojo rašomą plunksną. Los Angeles turėjau smagų pasimatymą su B. Tuineliene, San Diego gražiai laiką praleidau Kairienės šelmoje ir pasimačiau su Raškiniene, o San Francisce Al Akelis mane pavežiojo po apylinkes ir aprodė įdomesnes vietas, už ką jam esu dėkingas. Tai tokia buvo ma-

no kelionė. Patariu pakeliauti ir visiems, kurie turite laiko. Pinigų čia daug nereikia.

Neužmirškite atnaujinti Vienybės prenumeratą!

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokiečiai)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

SVEČIUOSE PAS ARGENTINOS LIETUVIUS

Sūlomėja Narkėliūnaitė

Kad ir ne giminės, ir ne iš vieno bei to paties krašto iš Lietuvos, bet kaip to paties kraujo, Buenos Aïrese man buvo Deveikiai, mano seni pažįstami iš Vokietijos laikų, kada buvo mums lemta gyventi tuose pačiuose šaltuose barakuose ir srėbti pabėgėlišką sriubą iš to paties katilo.

Deveikiai -- Vladas ir Valerija su dviem sūnumis Juozu ir Romu ir dukra Audra gyvena Buenos Aïres prie miestyje.

Su Deveikiene ir jos sūnum Romu turėjau progos susitikti dar tą patį rytą, vos atvykus į Buenos Aïres.

Vos tik atsisveikinau su Ant. Kairiu, atvežusiu mane iš aerodromo, ir pradėjau išsipakuoti savo daiktus, kai atsirado ir jie. Sako, ir jie vykę į aerodromą manęs pasitikti, tik pakeliui jiems nuleidę padangą.

Greitai prisiminėm su Valerija prieš daugiau kaip dešimt metų kartu praleistas dienas Vokietijoje, o paskui kalboms nebuvo galo, dominėtis bendrais pažįstamais ir jų gyvenimu.

Valerija būtinai norėjo, kad kurią nors dieną juos aplankyčiau, o tokia proga ir atsirado vieną vakarą, kai jie mane su Ožinskais ir red. Norkum pakvietė vakarieni.

Jie gyvena gražiam dviejų aukštų nuosavame name ir, atrodo, gerai įsirengę. Šalimais jie turi varžtų dirbtuvę, iš ko ir pragyvena. Vėliau apsilankiau toje jų dirbtuvėje dienos metu, kai tenai dirbo patsai Vladas su Romu ir dar keli svetimi asmenys. Ir pati Valerija prisideda prie to darbo, nes veža raštinę ir telefonu priima užsakymus.

Kaip sekėsi Deveikiams? -- buvo pirmiausias mano klausimas, o jie pasakojo, kai pirma jų prieškambarėje, o paskui ir valgomajame įsitaísėme patogiai prie gražiai ir skaniai parengto maisto ir gausingo gėrimų pasirinkimo.

Pas Deveikius: iš k. į d.: Deveikių Juozas, Audra, V. Deveikiene, S. Narkėliūnaitė; stovi iš k. į d.: red. K. Norkus, J. Valentinas, O. Ožinskienė ir Vl. Deveikis.

Aktorius Juozas Valentinas

Tada ir vėliau iš pasikalbėjimų su abiem Deveikiams paaiškėjo, kad nekaip jiems pradžioje toje Argentinoje buvo. Dabar jie, galima sakyti, jau atsistoję ant kojų, savo didelio užsispyrimo ir darbo dėka.

-- Niekados nepasidaviau, -- pasakojo Vladas, prisimindamas visą eilę atsitikimų, kai, nemokėdamas nei šio krašto kalbos, nei turėdamas pažinčių, įsiai pats vaikščiojo po miestą, ieškodamas pirmųjų savo dirbtuvėje pagamintiems varžtams.

-- Mandagiai pasisveikindavau ir, rodydamas varžtus bei naudodamas du išmokus žodžius "bona torcha" (geras varžtas), siūlėdavau savo prekes. Daug kartų teko nusivilti, bet vieną sykį pavyko, ir tada viskas pajudėjo iš vietos.

Dabar Deveikiams neblogai sekasi, ir palyginus su daugeliu kitų lietuvių, kurie neturi tokių dirbtuvių ir pas kitus pelnosi duoną, jie gyvena gerai.

Prisimindami Vokietijos stovyklose bendrai gyventas

dienas, prie stalo skaniai užkandžiovėme ir girksnojome. Su mumis kartu buvo ir Juozas Valentinas. Su juo irgi Vokietijoje buvau pažįstama, o vienu metu trumpai teko ir toje pačioje stovykloje (anglų zonoje -- Hassendorfe) gyventi. Vėliau įsiai nusikėlė į Meerbecko stovyklą ir tenai vadovavo vaidybos būreliui.

Valentinas Lietuvoje yra dirbęs Šiaulių teatre. Nors dabar vaidinimo menu jis neužsiima, bet vistiek pažįsi Valentina -- jis tas pats, toks kaip Pilka, Kačinskas ir kiti, kurie scenoje praleidę didelę savo gyvenimo dalį. Aiškiai matyti, kaip ji jiems tam tikros įtakos padarė. Rodos, su juo kalbėsi, o iš jo kalbos tono, iš gestų atrodo, kad jis scenoje ir tiek.

Prisijuokiau, kai Valentinas, kviesdamas išgerti gero konjako, prisiminė Vokietiją ir pademonstravo anų dienų sceną. Įsiai užsiėmė nosį, pridėjo stiklą prie lūpų, sakdamas: "Gerkit, puiki, geresnės nė nereikia".

Ožinskai su Norkum tik sužiūro į mus, kai Deveikiai, aš ir pats Valentinas pasileidome juokais. Mat, jie nežinojo, kaip mes Vokietijoje, neturėdami ko gerti, dažnai gerdavome vokišką runkelinę, kuri, tiesa, dvokdavo taip, kad negalima buvo gerti, bet, užspaudus nosį, kai kvapo nesijausdavau, nusilysdavo kaip gera... O, prisimenu, ir raginimai buvo kaip tik tokie, kaip dabar Valentinas parodė. Sakydavom: puiki, geresnės nereikia, nors žinojom, kad ji velnias.

Valentinas į šį susitikimą specialiai atvyko, padarydamas keliasdešimt km kelionę. Jis tokioje pamiškėje gyvena ir tenai turi kartono dėžučių dirbtuvėlę, iš to ir pragyvena. Kvietė įsiai pas save būtinai ir buvo pasirėngęs atitinkamai sutikti, bet jau nebuvo laiko. O dabar neseniai Valerija ir rašo: "Tiesa, Valentinas skundėsi, kad turėjęs visą savaitę valgyti cepelinus, balandėlius ir gerti gėrimus pats vienas, kadangi mūsų nesulaikė."

Malonu buvo pabūvoti pas Deveikius, kurie visą laiką man rodė daug draugiškumo, vežėjo savo automobilu ir dabar galvoja apie mane, Vėnybę ir Amerikos esančius jų bičiulius, kuriems įdavė parvežti sveikinimą.

Džiaugiausi, kad jiems gerai pavyko įsikurti (nors bendrai buvę dypukai iš Argentinos bėga), kad jų vaikai mokosi ir dalyvauja jaunimo veikloje. Romas ir Audra dalyvauja Rambyno ansamblyje. Jie sykį mane nuvežė į ansamblio repeticiją, po kurios susipažinau su jų vadovybe, juos nufotografavau ir nufilmavau.

Šiuo metu Audra jau yra baigusi gimnaziją ir stoja į universitetą, Juozas perėjo į antrą klasę. Romas dirba su tėvu dirbtuvėje. Pati Valerija, šalia rūpėčių bendrais šeimoms reikalais, uoliai dalyvauja lietuviškuose rengimuose ir, nors, kaip ji sako, esanti menka politikė, ji šitaip paskutiniame savo laiške man rašė: "...Labai pergyvenau prez. Kennedy mirtį. Verkiau, kaip mažas vaikas, ir vis dar negaliu sutikti su faktu, kad jo jau nėra."

Komunistinio jaunimo organizacija Lietuvoje skelbia turinti 202,000 narių, kurių 6,000 inžinieriai, 35,000 įvairūs technikai. Per 2 metus 1200 jaunuolių išvyko į Sibirą ir kitur "statyboms". Nusiskundžiama, kad narių dauguma "šiaudiniai" komunistai.

Vladas Deveikis su sūnumi Romu savo dirbtuvėje.

Jakubo Stuko radijo sukakties vakarienių dalyviai: (iš k. į d.) Ona Pociuvienė, muz. Bagdonavičius, Prone Macijauskienė, Vitkus ir svečias iš Toronto Kanados - A. Pundzius.

Prel. Ignatius Kelmelis sveikina savo veiklių parapietį Jakubą Stuką jo radijo sukakties šventėje. S. Narkėliūnaitis nuotr.

...žengia į dangų

Atkelta iš 7 psl.

lio Jauniaus intymią meilę:

"Ji nusimetė palatą, bet jai tebebuvo karšta, iš vidaus tvilkino karštis, per galvą, abiem rankom, nusitraukė megztinį. Vos įžiūrėjimai subolavo jos pečiai, švelniai lyg juodoje upėje virpautis mėnulio atspindys. Jaunius žiūrėjo nustėręs, bijodamas krustelti, kad nedingty nuostabus mirgėjimas.

-- Eikš, namo...

Jis ištiesė rankas ir atsitrenkė į jos rankas, kurios buvo šaltos kaip ledas, bet ne iš baimės — jos dabar nieko nesibijojo...
... Jiedu atsipeikėjo, nors nebesitikėjo atsipeikėti, gulėjo apkurtinti ir apsvaiginti, nedrįsdami pajudėti, ištarti žodžio, žvilgtelėti vienas į kitą. Patys to nesuprasdami, bijojo sugriauti stebuklą, kurį sukūrė juodviejų kūnai ir jausmai. Tyloje, staiga užgriuvusioje po širdžių dundėjimo, jie sugrįžo kiekvienas į save ir nerado savęs, nes tenai jau gludėjo kitas. Tai, kas nuužė lyg kurtinas griauštis, neišnyks be pėdsakų — tyliai almėjo širdyse, tyliai kurstė laimingą turėjimo jausmą. Jau nesigėdydami, lietė vienas kitą, stebėdami save savo galia ir begalybe.

Kimiai surikogaldys, įsitraisęs netoliese, ant balkio, ir kūnais nubėgo virpulys.

— Dar ne rytas ... Sapnuoja tas mūsų galdys... (419 psl.)

Vietomis atrodo, kad šis romanas yra lyg asmeniškai jo autoriaus pergyvenimai. Jis romane vaizduojamu laikotarpiu — 1948 m. (tais metais išėjo jo pirmoji knyga — apsakymai vaikams "Aš vėl matau vėlavą"), perėjęs klaukų pragarą, buvo pradėjęs kilti išaugstimos tarši, žengti į dangų.

Vienas iš žymiausių šio meto Lietuvos kritikų — J. Lankutis, gana palankiai įvertinęs M. Sluckio romaną "Pergalė," 1963 m. Nr. 11), teigia:

"M. Sluckis padovanojo skaitytojams idėjiškai ir meniškai svarų kūrinį. "Laipal į dangų" — tai emocionali, optimistinė knyga, stambiu planu vaizduojanti senojo ir naujojo pasaulio konfliktą, stekiantį plačių socialistinės epochos apibendrinimų. Manau, kad šis romanas neliks elliniu lietuvių tarybinės literatūros faktu. Jo problemos, herojai ir meniniai sprendimai, be abejonės, sudomins ir kitų tarybinių tautų skaitytojus..."

Iš tiesų, su šiuo romanu, verta yra susipažinti kiekvienam knygos mėgėjui, nors jis ir nebūtų "socialistinio" lagerio žmogus. Galima bus daug su kuo romaną beskaitant nesutikti, pakritikuoti, bet nemaža ką bus galima giliau į širdį įsidėjus pasilaikyti.

Parafrazuojant M. Sluckio romano motto, norisi pareikšti, jog kiekvienas žmogus gali turėti ne tik laipalus, bet ir nuomonę.

DONELAIČIO METINĖMS...

Atkelta iš 5 psl.

ninkai-vachmistrai, šaltyšiai, pakamorės ir kiti pareigūnai nesivaržydami engė valstiečius, už mažiausią nepaklusnumą baudė juos rykštėmis, o nepakeliamais mokesčiais ir duoklėmis stūmė į begalinį skurdą.

Sunkų, be jokių prošvaisčių valstiečių gyvenimą nuo pat vaikystės ant savo kailio patyrė ir jauniausias Donelaičių sūnus Kristijonas. Tiesa, jo tėvai, laisvieji valstiečiai, gal kiek ir lengviau vertėsi. Laisvieji valstiečiai buvo kiek savarankiškesni, nes turėjo nuosavybės teisę į dirbamą žemę. Tačiau, ir tokiais sąlygomis gyvendami, Donelaičiai ne visados apsigindavo nuo sunkumų ir neprieklių.

Gyvenimas dar labiau paskunkėjo, kai 1709-1711 m. visus Rytų Prūsijos gyventojų sluoksnius skaudžiai palietė maro epidemija ir jos sukeltas badas, išties apylinkių valstiečiai išmirė, ištuštėjo kaimai, dirvonavo laukai, sustingo visas gyvenimas. Stichinų nelaimių ir įvairių sunkumų išvargintą Donelaičių šeimą ištiko dar vienas skaudus smūgis — 1720 m. mirė Kristijono tėvas, o našlė motina liko vargti su septyniais mažamečiais vaikais.

* Keturi lietuviai tapo išrinkti Academie Internationale Libre des Sciences et des Lettres nariais. Tai dr. Margeris Jasaitis, dr. Vyt. Pavilonis, dr. Marija Alseikaitė-Gimbutienė ir dr. Juozas Girnius. Lietuvius rekomendavo dr. J. Baltrušaitis ir dr. A. Greimas.

Skaitytojams primenama, kad jau laikas atnaujinti prenumeratą 1964 metams.

Būti nebūti...

Atkelta iš 5 psl.

turėjo Ruglo Dainą, Zalčio Pasaką ir Ežerinį. B. Demkutė iliustracijas J. Janonio poezijos rinkiniui. Mūsų spauda sutartinai parodą ir šių Lietuvos lietuvių darbus ignoravo.

Ventrilokvistais vadinama komedijantų grupė kalba per "dummy". Rašlus mūsų V. Alseika Vokietijoje, atrodo, įsigijo ventrilokvišką "neseniai iš Lietuvos atvykusį", per kurį mums pateikia visokių dalykėlių. Pavyzdžiui, aną dieną pragydo: "Jei keliauji į Lietuvą — pasitarnauji okupantui!" Matyti, Alseika neskaitė aukštųjų komisarų baimės, kam užsienio lietuviai veržiasi pro visus geležinės uždangos plyšius? Štai, kita Alseikos antis: "Jei galėtu, iš Lietuvos pasitrauktų didžioji tautos dalis!" Mes galėtumėm priskaičiuoti bent 20 jaunuolių, iš Lietuvos atvykusių pas tėvus Amerikon, ir vėl sugrįžusių, tačiau, ir netikime, kad būk visa tauta jau apsikrėtė "dypukizmu".

Naujienos vasario 19 d. minės 50 metų dienraščio sukaktį ir prašo visuomenės (kurios organu, girdi, jos buvusios) padėti minėti. Be

abejo, mandagumo sumetimais visi padėsime, bet nuosirdumu — kitas dalykas, nes Naujienos juk visokių linijų turėjo. Pavyzdžiui, jos stebisi "staigmena" — prancūzų socialistai (po pasimatymo su Chruščevu) nutarė burti bendrą frontą su savo komunistais (prieš De Gaulle), bet Naujienos liūdnai galvą krato; girdi, toks bendradarbiavimas beveik visada baigėsi nesėkmingai. Turbūt prisimena savo ilgą bendrą frontą su mūsų komunistais prieš "fašistą" Smetoną? Kiek prisimename, liūdnai baigėsi ne "visuomeniškams" socialistams, bet komunistams, nes socialistai jiems išdą nunešė?

20-ties metų Lietuvos prezidento A. Smetonos mirtį minint, Drauge Pr. Gr. rašo: "Smetona priklauso tiems mūsų didvyriams, kurių iš savo istorijos išbraukti negalime." Jo gyvenimas, sako, tai pavyzdys tėvynę mylėti ir jai savo darbus aukoti, o ar prisimenate, kaip katalikai laikėsi, kai Smetona čia atvyko. Jie, ypač Draugas, jį sutartinai puolė ir boikotavo.

STEBĖTOJAS

Haven Realty

JUOZO ANDRIUŠIO APDRAUDOS ĮSTAIGA

Patarnauja perkant ir parduodant namus, įvairiuose apdraudimo reikaluose, užpildant (Income) taksus.

J. ANDRIUŠIO TRAVEL BUREAU

Parduoda bilietus visomis susiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Money Orders.

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N.Y.
Tel. VI 7-4477 Atdara kasdien - 9 v. r. ikj 9 v.v.

Winter Garden Tavern Inc.

Vyt. Beleckas, sav.

1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)

Telefonas: EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Geriausias lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS,

THE

Tel Taylor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave.
Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant

Ona ir Jonas Valaičiai

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Sportinės nuotrūpos

EDVARDAS ŠULAITIS

Sporto laikraštis (iš Vilniaus) buvo paskelbęs anketa išrinkti 10 geriausių Lietuvos sportininkų. Atsakymų buvo susilaukta iš 1824 skaitytojų, kurių dauguma pasisakė už šiuos sportininkus:

1. A. Varanauskas (lengv. atletika), 2. R. Tamulis (boksas), 3. J. Jaruševičius (sklandymas), 4. A. Račkauskas (sunkumų kilnojimas), 5. A. Macėžinskas (rankinis), 6. K. Orentas (lengv. atletika), 7. A. Vaupšas (lengv. atletika), 8. D. Pozniakas (boksas), 9. T. Jocytė (rankinis), 10. A. Baltušnikas (lengv. atletika).

Kaip matome, net 4 šie sportininkai yra atkeliavę iš lengv. atletikos srities, o po du iš bokso ir rankinio. Šiemet geriausiųjų tarpe nerandame nė vieno krepšininke (ar krepšininke) ir nė vieno stalo teniso atstovo. Šios kitados garsios sporto šakos vis mažiau ir mažiau išugdo žymūnų Lietuvoje.

Įdomu, ką kalba geriausiai Lietuvos sportininkai. Štai, jų pareiškimai iš Sporto:

A. VAZANAUSKAS: Labai trokštu pamatyti, kaip atrodo Tokijas. Juk aš dar nebuvau nė vienoje olimpiadoje. Apie 19 metų — nekalbėsiu. Tai jau įsiskolinimas ir jis bus likviduotas. Tam, beje, reikės pasunkėti...

R. TAMULIS: Visas jėgas, visus sugebėjimus skirsiu tam, kad patekičiau į olimpinę rinktinę. Mano tikslas — patvirtinti, jog esu vertas pirmosios šalies pirštinių vardo.

J. JARUŠEVIČIUS: Pirmiausiai — vėl tapti šalies čempionu. Tai turėtų būti lengviau negu anksčiau, nes 1964 m. pirmenybės vyks savoje padangėje — Kaune.

Įvaldęs naują sklandytuvą, tikiuosi nuvykti į pasaulio pirmenybės Lenkijoje ir ten patekti į dešimtuką.

Jonas Bauža, garsiosios Maskvos CASK (armijos klubo) futbolo komandos vartininkas, yra įtrauktas į Sov. Sąjungos futbolo rinktinę ir sausio mėn. 6 d. kartu su šia rinktinė išvyko į Meksiką.

Beje, žaisdamas CASK komandoje jis praėjusį sezoną puikiai pasirodė ir per 31 rungtynes įleido tik 21 įvartį. Kita naujiena iš šio žymaus sportininko (buv. Vilniaus Spartako žaidėjo) gyvenimo yra ta, jog 1963 m. paskutinėmis dienomis Vilniuje įvyko jo vestuvės su vilniete mergina.

Geriausiai sportininkai kitose valstybėse: Latvijoje R. Lacė (lengv. atletika), Estijoje — T. Lėjus (lauko tenisas), Sov. Sąjungoje — V. Brumel (lengv. atletika), Japonijoje — S. Tanaka (plaukimas — pirmą kartą išrinkta moteris!), Rumunija — Varneskus (irklavimas).

* NEPILIEČIAI, kaip praneša Immigration and Naturalization Service, turi registruotis sausio mėn. pagal 1952 m. įstatymą. Perreiktas metais savo adresus pranešė per 3,236,000 nepiliečių. Manoma, kad šiemet jų skaičius galės siekti 3,285,000. Registracijai blankus galima gauti kiekvienoje pašto įstaigoje ir juos reikalinga užpildyti asmeniškai bei sugrąžinti tam pačiam valdininkui, iš kurio blankai gauti. Registruotis būtina. Priešingu atveju taikomos griežtos baudmės.

Apie kągi jie taip kalbasi Stuko radijo baliuje? Ogi apie tai, kaip gražiai Irena Stankūnaitė (viduryje) dainavo. Dešinėje Juozas Kralikauskas, kairėje Simonas Kontrimas.

S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Pranešimas visiems RSA sporto klubams

Nauji, RSA sporto klubai

Pranešame visiems RSA sporto klubams, kad mūsų sportinė šeima padidėjo dar vienu Lietuvos Sporto Klubu — Apygardoje užregistruotas 1963.XII.25 d. Pranciškonų šv. Antano Gimnazijos Sporto Klubas "Nevėžis." Klubo adresas: Nevėžis St. Anthony's High School, Kennabunkport, Maine. Vaidevutis Valaitis — pirmininkas.

Sveikiname ir linkime sėkmės dirbujantis lietuviškame sportiniame bare.

Slidinėjimo išvyka

Vasario 15 ir 16 d. d. RSA kviečia visus RSA ribose gyvenančius slidinėjimo sporto mėgėjus, priklausančius ar nepriklausančius sporto klubams, dalyvauti išvykoje į Mohawk Mt. kalnus slidinėjimo iškilon.

Išvyką kalnuose tvarko LSK Gintaras, Waterbury, Conn. Dalyviai renkas 4

kelių kryžkelėje prie Mohawk kalno (kryžkelė kelių 7,128,4 ir 43) iš ten vadovai nurodys slidinėjimo vietą. Renkamasi vasario 1 d. iki 12 val. Dalyviai, kurie nori pasinaudoti nakvyne priešnamomis kainomis, kreipiasi iš anksto į G. Švelnį 32 6th St., Ansonia, Conn. Tel. 203 734-5500.

Vasario 16 d. 10 val. ryte įvyks pirmosios RSA slidinėjimo pirmenybės Mohawk Mt. Pirmenybių programoje: vyrų, moterų ir jaunių klasėse; nusileidimas nuo kalno ir slalonas. Atsiradus dalyvių 3 mylių perbėgimui ir tos pačios distancijos estafetėi (3 dalyviai) ir šios rungtys

bus vykdomos. Nugalėtojai bus atžymėti.

Smulkesnės informacijos bus teikiamos vietoje.

New Yorke ir apylinkėse gyvenę slidininkai registruojasi pas A. Vakselį telefonu VI 6-3246 (po 6 val. vak.)

RYTŲ SPORTO APYGARDA

Kajšiadoriai minėjo 100 metų miesto sukaktį. Ten dabar veikia: klijų dirbtuvė (kuri pertaisoma), žemės ūkio padargų gamykla, spirito varykla, mašinoms dalių gamykla. Planuojama dažu dirbtuvė. Įkurta veterinarijos tyrimo stotis ir nauja vidurinė mokykla. Mieste 8 naujos gatvės su naujais butais.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI!

JUOŽAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

JUOZO GARŠVOS LAIDOJIMO ISTAIGA

231 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 8-9770

Joseph J. Garszva Anita R. Garszva
Joseph J. Garszva, Jr. John A. Pauley
LICENSED MORTICIANS

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

ROBERT F. NARK

Apraudos AUTO Specialistas
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N. Y.
Tel. MAin 4-6400 VA 5-0783

DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance Insure your tomorrow today!

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

VIENYBĖ

* VIENYBĖ šiemet vasario 9 d. sukanka 78 metus amžiaus. Jos sukakties paminėjimas įvyks Vienybės pastogėje vasario 8 d. Bus atitinkama programa, kurios laikas bus praneštas vėliau. Vienybietai kviečiami tą dieną bet kurtuo laiku atsilankyti Vienybėje.

* PIANISTĖS ALDONOS KEPALAITĖS piano rečitalis įvyks Town Hall salėje New Yorke šeštadienį, kovo 7 d. Programoje Mendelsohno, Schuberto, Chopino ir Jack Beeson kūriniai. Pradžią 5:15 val. p.p.

* KOMP. V. KLOVOS opera "Pilėnai" išleidžiama plokštelėse ir rinkoje pasirodys vasario mėn. pradžioje. Išleidžia Eurotone bendrovė iš V. Tysliavienės parvežtų magnetinių juostų užrekorduotų Vilniuje. Plačiau kt. savaitę.

* CHARLES MEŠKĖNAS, brooklynietis, ieško savo gerų tautiečių ir buvusių kaimynų Pažėno ir Kudoko, gyvenusių Kaune, Dariaus ir Girėno gt. Taipgi ieško Povilo Varnausko, dirbusio Lietuvos Konsulate Latvijoje. Jie patys ar žinantieji prašomi pranešti CH. Meškėnas, 1907 52nd Street, Brooklyn 4, N. Y.

* WALTER RASK-RASČIAUSKAS, Wide World Travel Agency prezidentas, kuris šiuo metu jau sugrįžęs iš Pietų Amerikos į Čičagą, Vienybei prisijustame iš Buenos Aires laišku tyje perduoda sveikinimus visiems vienybietams ir tiems, kurie, Vienybės tarpininkavimu, per jo agentūrą rengiasi keltonei į Lietuvą.

* LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMAI New Yorke išleidžia pasaulinės parodos vadovą su visomis reikalingomis informacijomis. Ji jau spausdina J. Galminas.

* LIONĖS JODYTĖS naująją dainų plokštelę, su dail. Juodžio viršeliu, galima įsigyti Vienybėje. Kaina \$5.98.

* VALERIJA TYSLIAVIENĖ vasario 9 d. pademonstruos ištraukų iš V. Klovos operos "Pilėnai" bei parodys savo filmą "Žiema Lietuvoje" Bridgeport, Conn. ALto skryčiaus rengiamam Vasario 16 minėjime. Oficialiojoje dalyje kalbas pasakys Vyt. Vaitiekūnas ir parapijos kunigai. Pradžią 4 val. popiet parapijos salėje, 443 Park Avenue, Bridgeport, Conn.

* WILLIAM RADUS iš Jamaica, L. I., pastaruoju laiku prisijungė prie jau vis didėjančio skaičiaus lietuvių, kurie balandžio 6 d. išvyksta turistinei keltonei į Lietuvą. Wm. Radus taip pat užsiprenumeravo Vienybę.

Alf. Petrutis ir Vitalis Žukauskas J. Stuko tūkstantinės radijo programos vakarieneje pateikia nuotaikingą kupletą.

Nuotraukos iš J. Stuko "Lietuvos Atsiminimų" radijo programos vakarienės praeitą šeštadienį šv. Jurgio parapijos salėje Newark. Viršuje (iš k. į d.) Lioreta Kasalytė iš Čičagos, solistė Lionė Jodytė, Jokūbas Stukas, SLA Izdo globėja E. Mikužiūtė ir dail. J. Juodis. Žemiau Albino ir levos Trečiokų stalas vakarienės metu. Iš k. į d.: A. Pundzius iš Toronto, Kanados, V. Tysliavienė, V. Šinus, I. Misiūnienė, A. Lukas, A. Šinušienė ir Trečiokai.

S Narkėliūnaitės nuotr.

* V. KLOVA, jaunas ir gabus muzikas Lietuvoje, Vienybei paminėti iš Lietuvos prisuntė savo naujausios kūrybos. Tai J. Degutytės žodžiams pritaikyti šeši romansai, pavadinti "Žemėje ieškosiu tavo bruozų": Saulė ir debesys, Širdis, Silagėlė, Nerlingos kopos, Dvi pušys, Šios dienos žmogui. Kitas leidinys, taip pat V. Klovos, "Rūta žalioji", lietuvių liaudies dainos solo su fortepijono pritarimu. Išleista Valst. Grožinės Literatūros Leidyklos Vilniuje 1963 m. Tame leidinyje yra šios dainos: Rūta žalioji, Pirko senis, Močiutės dvarely, Užstalės daina, Vai audžiau, audžiau, Padariau alutį ir Aš išdėnavau visas dainužėles. Redaktorius V. Paltanavičius. Viršelis dail. S. Pranculytės. Išleista 1000 egz. tiražu.

* J. MACKONIS, prisijungdamas V. Tysliavienėi iš Vilniaus savo 3 v. 5 pav. dramą-dainą "Ulijoną", prieda dedikuoja: "Jums ir Jūsų scenos mylėtojams". Veikalas išleistas Valstybinės Grožinės Leidyklos Vilniuje 1963 m., buvo statytas Kauno Valstybiname dramos teatre. Veikalo sluzetas iš baudžiavos laikų.

* JONAS PAPEČKYS, vienas iš įdomaus leidinio "Lietuviai Argentinoje leidėjų, prisuntė Vienybei paminėti ir paplatinti išsamų leidinį apie Pietų Amerikos lietuvius. Leidinio kaina \$2.

RIČARDAS URBONAS su žmona Geraldina, susituokę praeitų metų rudenį (spalio 16 d.), Ričardas yra Julijos Urbonienės sūnus. Sutuoktuvės įvyko šv. Gabriello bažnyčioje Elmhurst, L.I., kurioje priklauso jaunosios šelma. Vestuvinė puota buvo Jackson Hts., Dantės restorano Patrician Room. Dalyvavo daug svečių, kurie buvo vaištinami gėrimais ir užkandžiais. Vėliau, vestuvėse dalyvavę Urbonienės giminės ir draugai vestuvinę puotą tęsė jos rezidencijoje. Po vestuvinės keltinės jaunieji apsigyveno savo namuose Richmond Hill, kuriuos, kaip vestuvinę dovaną, nupirko jaunojo motina, Julija Urbonienė.

* SLA CENTRAS sausio pradžioje įsigijo naują nuosavybę Atlantic City, N. J. Tai poilsio namai organizacijos nariams. Jie yra 155 State Avenue, vienoje gražiausių to miesto gatvių. SLA prezidentas P. Dargis, sekretorė B. Pivaronienė ir telnis patarėjas adv. St. Briedis atliko visus formalumus, pasirašant namų įsigijimo dokumentus. Namai įsigyti mainų pagrindu, sukelčiant ten anksčiau turėtą SLA sklypą. Nors reikalingi kai kurie pertvarkymai, SLA vadovybė tikisi, kad namas bus parengtas dar šių metų

vasaros atostogų sezonui. Kaip žinia, anksčiau turėta SLA vasarnamį, kuris buvo prie pat jūros, apnalkino potvynis.

* ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSĄ, seniausią lietuvių laikraštį Pietų Amerikoje, pernai sukakusį 35 metus amžiaus, plačiai informuojanti apie Pietų Amerikos lietuvių gyvenimą, galima užsiprenumeruoti Vienybėje arba pas jos atstovus ir įgaliotinius kt. miestuose. Metams kaina \$4.